БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 62 (18.838). ● Якшанба, 11 март 1984 йил ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

ЗАРБДОР МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

МУСОБАҚА КУНДАЛИГИ

ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА

● ҚЎҚОН суперфосфат заводининг коллективи Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига зарбдор меҳнат вахтасида туриб ишламоқда. Йил бошидан бери пахтакор хўжаликларга пландан ташқари 1000 тоннадан кўпроқ минерал ўғит жўнатилди. Бу маррага графикдан анча илгари эришилди.

Корхонада КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1983 йил) Пленуми қарорларига жавобан меҳнат унумдорлигини пландан ташқари бир процент ошириш учун социалистик мусобақа авж олдириб юборилди. Цехларни техникавий жиҳатдан қайта жиҳозлашнинг комплекс тадбирлари амалга ошириляпти. Завод ишлаб чиқариш илғорлари, олимлар ёрдамида хом ашё миқдорини аниқлайдиган янада мукаммал ўлчагичларни, аммонийлаштирилган суперфосфат доналарини майдалайдиган ускуналарни такомиллаштирдилар.

Кимёгарлар республикамиз юбилейи шарафига илгари қабул қилинганидек, қўшимча равишда бир минг юз тонна эмас, балки икки минг тонна «ҳосилдорлик малҳами» ишлаб чиқаришга ваъда бердилар.

АҲИЛ БРИГАДА

● БУХОРО тўқимачилик комбинати йигирув фабрикасининг Жўра Орзиқулов бошлиқ бригадаси квартал планини муддатидан илгари адо этди. Корхонада бундай жадал суръатга биринчи марта эришилди.

Коллектив саркори Ж. Орзиқулов ҳамкасбларига намуна кўрсатяпти. У тиғиз иш графиги асосида меҳнат қилмоқда, 48 йигирув машинасини бошқаряпти. Бу нормадагидан анча кўпдир. М. Тоҳирова, Д. Мастонова, М. Исмоилова сингари ип йигирувчилар ҳам хизмат зонасини кенгайтирдилар. Улар бутун маҳсулотни биринчи тақдим этишдаёқ топширмоқдалар.

Бундай зафарлар коллектив ишлаб чиқариш топшириқларини муваффақиятли уддалашига кўмаклашмоқда. Бригада аъзолари айни кунларда ҳар сменада 980 килограммдан сифатли калава топширяпти. Бу пландагидан 500 килограмм кўпдир.

ПАХТА УСТАЛАРИ МИНБАРИ

БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН— ТЎРТ ЙИЛДА

Баҳор юмушлари тобора қизғин тус олмоқда. Ремонт-техника устахоналарида ҳайдов, чопиқ тракторлари, чигит экиш, ўсимликни парваришлаш механизм-агрегатлари сўнгги бор кўрикдан ўтказилаётир. Минерал ва органик ўғитлар жамғариш жадаллаштирилаётир. Мақсад — 1984 йилги барака уруғини узоғи билан бир ҳафтада экиб бўлишдир.

Бу йилги қиш чўзилди. Лекин кўп йиллик тажриба кўрсатдики, баҳорда ҳаво бирдан исиб, тупроқ қатламидаги нам кўтарилиб кетиши мумкин. Шундай кезларда пайкаллар етилиши билан вақтни бой бермай дарҳол бороналаш, чизеллаш ўтказиб, табиий намни тўла сақлаб қолмоғимиз лозим. Шундай қилсак, кейинчалик бериладиган чигит сувини тежаб қоламиз. Қор кўп ёққанлигига қарамай, қишлоқ хўжалик зараркунандаларининг бир қисми ҳамон сақланиб қолган. Унга қарши профилактик чоралар қўлламоғимиз, агрономлар, химизаторларнинг ташкилотчилик роли ва масъулиятини бутун чоралар билан оширмоғимиз лозим. Чигитни турли зараркунандалар, касалликлар, бегона ўтлардан тўла тозаланган пайкалларгагина экайлик!

Бригада, звено ва оила пудрати пахтачилигимизнинг таркибий қисмига айланди. Бу йил ана шу прогрессив усулни янада кенгроқ жорий этмоғимиз, пахта етиштиришда пировард натижанинг юқори бўлишига ҳозирданоқ пухта замин яратмоғимиз зарур. Бунинг учун нималар қилиш керак? Ҳамма жойда меҳнат интизоми мустаҳкамланиши, одамлар ўзларига топширилган вазифага онгли муносабатда бўлмоқлари керак. Прогулчилик, беғамлик, бепарволик, ўзибўларчилик кўринишларига бутунлай барҳам берилмоғи лозим. Ҳамма баравар астойдил меҳнат қилмоғи, бир кунда камида бир ярим-икки кунлик графикка тенг дала ишлари бажарилмоғи зарур.

Хўш, ҳозир аҳвол қандай? Бизлар бошчилик қилаётган пудрат усулидаги бригадаларда ерларнинг шўри ювилди, запас суғориш ўтказилди. Ҳар гектар ер ҳисобига 25—30 тоннадан органик ўғитлар жамғариб қўйилди. Механизаторлар, экипажларнинг аъзолари билан семинарлар ўтказиб, қилинадиган ишларни аниқ белгилаб олдик. Яқин кунларда уруғлик чигитни ташиб оламиз.

Афсуски, ҳамма жойда ҳам шундай қилинди, деб бўлмайди. Айрим хўжаликларда ремонтдан чиқарилган техника воситалари текшириб кўрилганда жиддий нуқсонлари борлиги аниқланди. Органик ўғитлар жамғариш топшириқлари бажарилмаяпти. Ваҳоланки, транспорт воситалари бекор турибди. Ариқ-зовурларни чуқур қазиб, сизот сувни камайтириш меъёрига етказилган эмас. Техника воситалари учун зарур бўлган эҳтиёт қисмларга бўлган талаб ҳамон тўла қондирилмаётир. Ғанимат фурсатнинг ҳар дақиқасидан оқилона фойдаланиб, ана шу ва шунга ўхшаш камчиликларни зудлик билан бартараф этмоғимиз керак. Ҳар гектар ер ҳисобига 35—40 тоннадан органик ўғитлар тўплаганимиздагина юқори ҳосилга хамиртуруш ташладик, дея оламиз.

Партиямиз Марказий Комитети кун тартибига меҳнат унумдорлигини пландан ташқари 1 процент ошириш, махсулот таннархини қўшимча 0,5 процент камайтиришдек шарафли вазифани қўйди. Бу даъватга амалий иш билан жавоб бериш биз, пахтакорларнинг муқаддас бурчимиздир.

Илгарилари ҳар гектар ерга 100 килограмм, ҳатто ундан кўпроқ уруғлик чигит сарфланар эди. Кейинчалик ниҳолларнинг бир қисми юлиб ташланарди. Бу ортиқча сарф-харажат демакдир. Бу йил ҳар гектар ер ҳисобига кўпи билан 20 килограмм чигит сарфлаймиз. Демак, тежамкорлик юқори бўлади. Чигит экиш ва чопиқ тракторларини бир вақтнинг ўзида бир неча хил ишлар туркумини бажаришга мослаштирамиз. Уларни тинимсиз икки сменада ишлатамиз. Дала ишларини фақат аъло даражада бажарамиз. Бракка мутлақо йўл қўймаймиз. Бу меҳнат унумдорлигини ошириш демакдир. Бригадаларимизда шунга ўхшаган конкрет тадбирлар белгилаб чиқилди ва изчиллик билан амалга оширилмоқда.

● КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ФЕВРАЛЬ (1984 ЙИЛ) ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИГА АМАЛИЙ ИШ БИЛАН ЖАВОБ БЕРАЙЛИК!

● МЎЛ ҲОСИЛГА ПУХТА ЗАМИН ЯРАТАЙЛИК! ТЕХНИКАНИ МАВСУМГА ТАХТ ҚИЛИБ ҚЎЯЙЛИК!

● ЎЗБЕКИСТОН ССР БИЛАН ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИНИ ЗАРБДОР МЕҲНАТ БИЛАН НИШОНЛАЙЛИК!

Пахта-беда алмашлаб экишни кенг кўламда қўллаяпмиз. Схемага маккажўхорининг ҳам киритилиши яхши бўлди. Маълумки, кўп йиллик беда пахта майдонларида 450—500 килограммгача соф азот моддаси қолдиради. Лекин азотли ўғитлардан фойдаланишда баъзи хўжаликларда эгасизликка йўл қўйилаётир. Азотли ўғитлар кўп тўпланган бедапояларга ҳам, азотли ўғитлар кам ерларга ҳам чигит экиш ва ғўза парвариши даврида пала-партишлик билан азотли ўғитлар солиш ҳоллари учраяпти. Умуман минерал ўғитларни ишлатишда тупроқ картограммасига қатъий амал қилмоғимиз, фосфор, калий ва бошқа ўғитлардан ишнинг кўзини билиб, ҳосилдорликни ошириш, эртаги пахтани кўпайтиришни назарда тутиб фойдаланмоғимиз шарт. Тупроқ картограммасининг бузилишида айбдор кишиларга чора кўрилиши зарур.

Кези келганда шуни ҳам айтиб ўтмоқчимизки, жойларда минерал ўғитларни сақлашга етарлича аҳамият берилмаётир. Азот, фосфор, калий кальций ва бошқа ўғитлар дала шийпонлари ёнига тўкиб қўйилмоқда. Оқибатда тупроққа қоришиб кетяпти. Ёғингарчиликлар остида қолиб, фойдали моддалари сувга оқиб кетяпти. Минерал ва органик ўғитларни аралаштириб ерга солишга етарлича эътибор берилмаяпти. Кўп жойларда азотли ўғитларга умид боғланиб, бошқа хил ўғитлар камситиляпти. Бу — хато! Ўғитларнинг самарадорлигини ошириш учун мунтазам курашмоғимиз керак.

Сув кўп бўладими ёки оз бўладими, бундан қатъи назар, унинг ҳар қатрасидан оқилона фойдаланилмаса, кутилган натижага эришиб бўлмайди. Ҳозирдан бошлаб мавжуд сув ресурслари аниқ ҳисобга олинмоғи, хўжаликларга лимит қилиб берилмоғи, сув исрофгарчилигига қарши мунтазам кураш олиб борилмоғи лозим. Ғўза вегетацияси даврида ҳар икки суғоришдан уч суғориш нафини кўришни қоида қилиб қўймоғимиз даркор. Фурсатни қўлдан бермасдан тажрибали деҳқонларни сувчиликка ажратмоғимиз, уларнинг сафларини тўлдириб бормоғимиз, қисқа муддатли курсларда ўқитиб, малакасини оширмоғимиз талаб этилади.

Ниҳоят, механизация ва механизаторлар ҳақида гапириб ўтмоқчимиз. Ўтган йили об-ҳаво ноқулайликларига қарамай, азамат механизаторларимиз қаҳрамонлик намуналарини кўрсатиб ишладилар. Пахтадан юқори ҳосил етиштиришда байроқдор бўлишди. Илғор колхозлар, совхозларда машина терими топшириқлари муваффақиятли бажарилди.

Лекин, умуман олганда механизаторларимизнинг пахта йиғим-терими давридаги ишидан кўнглимиз тўлмади. Кўпчилик хўжаликларда машина терими плани барбод берилди. Бу камчиликни оқлашга ҳеч қандай асос йўқ. Унинг сабабларини пухта ўрганиб чиқмоғимиз, нуқсонларнинг такрорланишига йўл қўймаслик чораларини ҳозирданоқ пухта кўриб қўймоғимиз керак. Бу йилги қоида битта — механизаторларимиз чигитни энг яхши агротехника муддатларида экмоқлари, пешма-пеш ғўза парваришини бошлаб юбормоқлари, мавсум охиригача парваришни кучайтира бориб, пахтадан рекорд ҳосил етиштирилишини таъминламоқлари лозим. Белгиланган машина терими плани ва олинган социалистик мажбуриятларни бажариш — қонун! Бундан чекинишга ҳеч кимнинг ҳақи йўқ!

Гектарларнинг тўла, кўчатлар сонининг бут бўлишини таъминлаш бош масала бўлиб келди. Бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади. Бизлар бошчилик қилаётган бригадаларда юқорида тилга олинган тадбирларни амалга ошира бориб, ҳар гектар майдондан 60-65-70 центнердан «оқ олтин» етиштиришга эришамиз. Пахтанинг сортини кескин кўтарамиз. Барча пахтачилик бригадаларини бизлар билан беллашишга чақирамиз!

Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари: Салой ХУДОЙҚУЛИЕВ, Хазорасп районидаги Фрунзе номли колхоз; Ҳасан МУХТОРОВ, Қумқўрғон районидаги «Қизил Октябрь» колхози; Тўлан ДАДАЖОНОВ, Дўстлик районидаги Ленин номли совхоз; Маҳкамой ҲАЗРАТҚУЛОВА, Нишон районидаги Карл Маркс номли совхоз; Адолат РЎЗИМАТОВА, Бекобод районидаги Ленин номли колхоз бригадирлари.

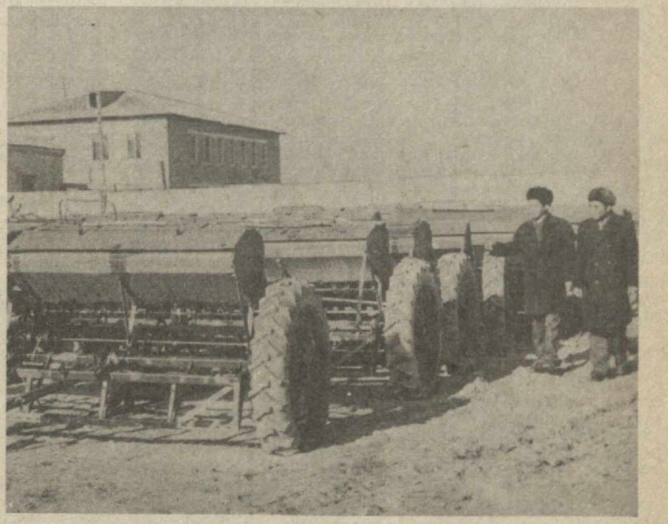

ТЕХНИКА МАВСУМГА ТАХТ

ҚҚАССР. Чимбой районидаги «Октябрь» шоликорлик совхозининг меҳнатчилари экиш агрегатлари ремонтини муваффақиятли тугалладилар. Хўжаликдаги 356 агрегат мавсумга тахт қилиб қўйилди.

Суратларда: 1. Совхоз ходимлари ўртасидаги социалистик мусобақа ғолиби тракторчи А. Бегжонов. 2. Экиш сеялкалари старт чизиғида.

М. Елеусинов фотолари. (ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИ ПЛЕНУМЛАРИДА

ТИНМАЙ ОЛҒА БОРАЙЛИК, КАТТАРОҚ НАТИЖАЛАРГА ЭРИШАЙЛИК!

● НАВОИЙ

Навоий областидаги шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнатчилари беш йилликнинг тўртинчи йили дастлабки кунларида эришилган суръатни сақлаб қолишга ва оширишга аҳд қилишган. Навоий область партия комитетининг 10 март куни бўлиб ўтган пленумида шу ҳақда гапирилди. Пленум КПСС Марказий Комитети 1984 йил февраль Пленумининг якунлари ва область коммунистларининг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненко нутқида баён этилган қоида ва хулосалардан келиб чиқадиган вазифаларини муҳокама қилди.

Докладчи — область партия комитетининг биринчи секретари В. П. Есин, сўзга чиққан бошқа нотиқлар область саноати январь-февраль ойлари топшириғини ошириб бажарганлигини таъкидладилар. Об-ҳаво шароитлари ноқулай келганлигига қарамай, чорва қишлови муваффақиятли ўтмоқда, кўкламги дала ишларига тайёргарлик тугалланди. Шу билан бирга нотиқлар ҳал этилмаган проблемаларга алоҳида эътибор бердилар. Баъзи корхоналар шартнома мажбуриятларини бажармаётганликлари, областда чала қурилиш ҳажми камаймаётганлиги таъкидланди.

Агросаноат комплексини ривожлантиришда, Озиқ-овқат программасини амалга оширишда барча резервлардан фойдаланиш тўғрисидаги масала ўткир қилиб қўйилди. Баъзи партия комитетлари хўжалик органларига нисбатан талабчанликни сусайтириб юборганликлари, қишлоқда коллектив пудратни ҳамма жойда ривожлантириш тўғрисида етарли ғамхўрлик қилмаётганликлари кўрсатиб ўтилди.

Пленум ташкилий-партиявий ва идеология ишини такомиллаштириш, расмиятчиликка, қоғозбозликка, мажлисбозликка қарши қатъий кураш олиб бориш зарурлигини таъкидлади.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Ҳ. Абдуллаева нутқ сўзлади.

* * *

Шу куни Р. Ҳ. Абдуллаева тантанали вазиятда Навоий областига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини топширди. Область республика социалистик мусобақасида эришган муваффақиятлари учун шу байроқ билан мукофотланган эди.

● САМАРҚАНД

Бу йил Самарқанд области саноатида ишлаб чиқариш ҳажмини камида тўрт процент оширишни таъминлаймиз, қишлоқда саноат корхоналарининг еттита филиалини ташкил қиламиз. Самарқанд область партия комитетининг 10 март куни бўлиб ўтган пленумида ана шу марраларга эришиш йўллари ҳақида гапирилди. Пленум иштирокчилари КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил февраль Пленуми якунларини ва область партия ташкилотининг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненко нутқида баён этилган қоида ва хулосалардан келиб чиқадиган вазифаларини муҳокама қилдилар.

Область партия комитетининг биринчи секретари Р. С. Ашуралиевнинг докладида ва сўзга чиққан бошқа ўртоқларнинг нутқларида область экономикасига партия раҳбарлиги услуб ва методларини такомиллаштириш зарурлиги уқтирилди. Нотиқлар шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада ривожлантиришнинг туб проблемаларини ҳал этишга бутун чоралар билан кўмаклашиш, меҳнат коллективларида социалистик мусобақани кенг қулоч ёздиришни таъминлашлари зарурлигини таъкидладилар, Озиқ-овқат программасида кўзда тутилган уй-жой, объектларни қуриб, муддатидан илгари ишга тушириш, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

Сўзга чиққан нотиқлар янги қишлоқ хўжалик мавсумига тайёргарлик масалаларига алоҳида эътибор бердилар.

Пленум иштирокчилари область партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов кампаниясининг якунларини ва уларнинг жанговарлигини янада ошириш, омма ўртасида ғоявий-сиёсий ишларни такомиллаштириш тадбирларини ҳам кўриб чиқдилар.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин нутқ сўзлади.

* * *

Шу куни И. Г. Анисимкин тантанали вазиятда Самарқанд областига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини топширди. Область республика социалистик мусобақасида эришган муваффақиятлари учун шу мукофотга сазовор бўлган.

● БУХОРО

Бухоро областининг ишлаб чиқариш коллективлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга интилиб, беш йиллик тўртинчи йили топшириғини муддатидан илгари адо этишга, меҳнат унумдорлигини ўстириш йўли билан 9 миллион сўмликдан кўпроқ қўшимча маҳсулот ишлаб чиқарилишини таъминлашга, 2 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришга, салкам 4 миллион сўмлик қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришга қарор бердилар.

Бухоро область партия комитетининг 10 мартда бўлган пленумида янги резервларни қидириб топиш ва улардан фойдаланиш тўғрисида гапирилди. Пленум КПСС Марказий Комитети 1984 йил февраль Пленумининг якунларини ҳамда область партия ташкилотининг КПСС Марказий Комитети Бош секретари К. У. Черненко нутқида баён этилган қоидалар ва хулосалардан келиб чиқадиган вазифаларини муҳокама этди.

Докладчи — область партия комитетининг биринчи секретари И. Жабборов ва сўзга чиққан нотиқлар партия, совет ва жамоат ташкилотларининг бутун фаолияти беш йиллик тўртинчи йили учун қабул қилинган план ҳамда мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлашга қаратилиши лозимлигини таъкидлаб ўтдилар. Пленум қатнашчилари мавжуд камчиликларга, фойдаланилмаётган резервлар ва имкониятларга эътиборни жалб қилдилар. Чунончи, Когон ёғ-экстракция заводида, Бухоро тўқимачилик комбинатида, бошқа баъзи корхоналарда қувватлардан ҳали тўлиқ фойдаланилмаяпти. Меҳнат интизомини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш, коммунистларнинг авангардлик ролини таъминлаш, ишлаб чиқариш илғорлари ҳамда новаторларининг тажрибасини кенг пропаганда қилиш зарур.

Область партия ташкилотларидаги ҳисобот ва сайловларнинг якунлари, уларнинг фаолиятини янада такомиллаштириш тадбирлари ҳам кўриб чиқилди.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Е. А. Айтмуротов нутқ сўзлади.

● СИРДАРЁ

Сирдарё области саноати ва қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари беш йиллик тўртинчи йилида меҳнат унумдорлигини бир процент ошириш ва маҳсулот таннархини 0,5 процент арзонлаштириш мажбуриятини олдилар. Шунинг ҳисобига кўп қўшимча маҳсулот тайёрлаб чиқарилади, иқтисодий кўрсаткичлар яхшиланади. Халқ истеъмол моллари етказиб бериш планга нисбатан 4 миллион сўмлик ортади. Сирдарё область партия комитетининг 10 март куни Гулистонда бўлиб ўтган пленумида саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини қандай қилиб барқарор ўстириш тўғрисида гапирилди. Пленум КПСС Марказий Комитети 1984 йил февраль Пленумининг якунларини ҳамда область партия ташкилотининг КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненко нутқида баён этилган қоидалар ва хулосалардан келиб чиқувчи вазифаларини муҳокама қилишга бағишланди.

Докладчи — область партия комитетининг биринчи секретари В. А. Хайдуров ва сўзга чиққан бошқа ўртоқлар Мирзачўл меҳнаткашларининг катта резервлари борлигини айтдилар. Суғорма гектар, айниқса пахтачиликдаги суғорма ер имкониятларидан тўла йўсинда фойдаланиляпти, деб бўлмайди. Халқ хўжалигининг барча тармоқларида қўл меҳнати салмоғини камайтириш учун кўп ишлар қилиш керак.

Ҳолбуки, бир қанча ҳолларда мавжуд имкониятлар сустлик билан ишга солинмоқда, дейилди пленумда. Чунончи, шу йилнинг дастлабки ойларида саноат корхоналарининг резервларидан етарлича фойдаланилмади. Мўл ҳосил негизини яратиш учун кўкламги дала ишларига уюшқоқлик билан тайёргарлик кўришни таъминлаш ва уни ўтказиш зарурлиги алоҳида таъкидланди.

Пленум область партия ташкилотларидаги ҳисобот ва сайлов йиғилишларининг якунларини, бу ташкилотлар ишини яхшилаш йўлларини ҳам муҳокама қилди.

Пленумда Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси Н. М. Маҳмудова нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

МОСКВАДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Г. А. Алиев Сурия Араб Республикаси раҳбарларининг таклифига биноан қисқа муддатли амалий визит билан 10 март куни Москвадан Дамашққа жўнаб кетди.

Аэродромда уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси М. С. Соломенцев, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

* * *

Шу куни Г. А. Алиев Дамашққа келди.

Аэропортда уни Сурия Араб Республикаси Бош министрининг ўринбосари, ташқи ишлар министри А. Х. Хаддам, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Кутиб олувчилар орасида СССРнинг САРдаги элчиси В. И. Юхин бор эди.

(ТАСС).

Визит тугади

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов 10 март куни Ҳиндистондан Москвага қайтиб келди. Д. Ф. Устинов Ҳиндистон Республикаси ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан шу мамлакатда бўлган эди.

Аэродромда уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари Г. В. Романов, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: МУСОБАҚАГА РАҲБАРЛИК

ОДАМЛАР БАҲРАМАНД БЎЛСА

МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИНИ ПЛАНДА БЕЛГИЛАНГАНИДАН БИР ПРОЦЕНТ ОШИРИШ, МАҲСУЛОТ ТАННАРХИНИ ЭСА ЯРИМ ПРОЦЕНТ ПАСАЙТИРИШ АНДИЖОН ОБЛАСТЬ ЛЕНИН РАЙОНИДАГИ «ПРАВДА ВОСТОКА» КОЛХОЗИ КОЛЛЕКТИВИГА НИМАЛАР БЕРАДИ?

Ўтган йилнинг бошлари эди. Колхоз партия комитети аъзолари ўзаро маслаҳатлашиб, социалистик мусобақанинг конкретлилиги ва таъсирчанлигини ошириш, унда коммунистларнинг иштирокини кучайтириш масаласини партия йиғилишида муҳокама этишга қарор қилдилар. Йиғилиш фойдали ва ишга ёрдам берадиган таклифларни умумлаштириб, социалистик мусобақани авж олдириш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқди.

Колхоз партия комитети йил бўйи белгиланган тадбирлар асосида иш олиб борди. Бригада билан бригада, участка билан участка мусобақаси ташкил этилди. Ҳар бир дала шийпонида мусобақадош бригадаларнинг социалистик мажбуриятлари, мусобақа шартлари бор.

Социалистик мусобақа ишлаб чиқаришни янада юксалтиришнинг муҳим омилига айланди. Тажриба шуни кўрсатмоқдаки, кишиларда юксак онгliликни қарор топтирган, меҳнат интизомини мустаҳкамлашга эришган партия ташкилотларида самарали ва ижодий меҳнат учун соғлом муҳит вужудга келмоқда. Бу соҳада айниқса Турсунали Усмонов, Сойибжон Иминов, Ортиқали Исақулов, Камолиддин Юсупжонов секретарлик қилаётган бошланғич партия ташкилотларининг тажрибаси ибратлидир.

Илғорларни моддий-маънавий рағбатлантиришнинг таъсирчан ва самарали формаларидан кенг фойдаланиляпти. Коммунистларнинг ўз зиммаларига олган мажбуриятларини қандай бажараётганлиги тўғрисидаги, шунингдек, бригада ва цех бошланғич партия ташкилотларининг социалистик мусобақага тўғри раҳбарликни таъминлаш юзасидан ҳисоботларини комитет мажлисларида тез-тез тинглаб, муҳокама қилиб бормоқда.

Биз социалистик мусобақанинг уч қисмдан иборат «Низом»ини ишлаб чиққанмиз. Ҳар кўкламда экин экиб бўлингач, биринчи тур мусобақага якун ясаймиз. Биринчи ўринни эгаллаган бригадага кўчма Қизил байроқ билан 200 сўм пул, иккинчи ўринни олган бригадага байроқ билан юз сўм пул мукофоти берилади. Бунда сифат комиссиясининг тавсияси асос қилиб олинади.

Колхоз правлениеси ва партия комитети дала ва фермаларда меҳнат унумдорлигини ошириш, ишлаб чиқариш маданиятини юксалтириш, қишлоқ хўжалигини механизациялаш, экин майдонларининг мелиоратив ҳолатини яхшилаш борасида катта ташкилий ишларни амалга оширдилар. Деҳқонлар, механизаторлар, чорвадорлар ўртасида якка тартибдаги мусобақа кенг йўлга қўйилди. Буларнинг ҳаммаси юксак пировард натижаларга эришувимизда муҳим омил бўлди.

Ўтган йили пахтакорларимиз 1960 гектар ерда деҳқончилик қилишиб, ҳар гектар ердан 41,9 центнердан хирмон кўтардилар. Давлатга 8217,5 тонна «оқ олтин» армуғон этилди. Бу, пландагидан 767 тонна кўп. Коммунистлар етакчилик қилган бир қатор бригадаларда ҳосилдорлик колхознинг ўртача кўрсаткичидан анча юқори бўлди. Коммунист Нўъмонжон Исломов бошлиқ бригада колхозда биринчи бўлиб рапорт берди. Бу бригада ҳар гектар ердан 47 центнердан хирмон кўтарди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Искандар Ёқубов, Қобул Мирзаев бошлиқ бригадаларда ҳар гектар ердан 43—47 центнердан ҳосил олинди.

Бошқа соҳалардаги ютуқларимиз ҳам чакки эмас. Ўтган йили давлатга 486 тонна дон, 16,5 тонна сабзавот, 280 тонна мева, 530 тонна узум, 123 тонна пилла сотдик. Чорвадорларимиз қабул пунктларига 184 тонна гўшт, 1113 тонна сут топширдилар. Барча соҳалар бўйича 10 миллион 259 минг сўмдан зиёд даромад олдик. Колхозчиларимиз ўртача ҳар бир сўм иш ҳақига 70 тийиндан қўшимча ҳақ олдилар.

КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленумида меҳнат унумдорлигини пландан ташқари бир процент ошириш ва маҳсулот таннархини ярим процент камайтириш вазифаси қўйилди. Партиямизнинг ана шу даъвати ҳар бир бошланғич партия ташкилотининг, ҳар бир коммунистнинг жанговар иш программаси бўлиб қолди.

Колхоз правлениеси ва партия комитети меҳнат унумдорлигини планга қўшимча бир процент ошириш ва маҳсулот таннархини ярим процент арзонлаштириш тадбирларини ишлаб чиқди. Агар меҳнатнинг унумдорлигини планга нисбатан бир процент оширсак, бир йилда планга қўшимча 82 тонна пахта, 164 тонна сабзавот, 12 тонна дон, 4 тонна гўшт, салкам 20 тонна сут ишлаб чиқарилар экан. Агар маҳсулот таннархини ярим процент арзонлаштирсак, пахта етиштириш бўйича 25 минг сўм, сабзавотдан 12,5 минг сўм, сут етиштириш бўйича 2100 сўм, гўшт етиштиришдан 400 сўм, жами 50 минг сўм иқтисод қилиб қолиш мумкин экан.

Бунга қандай қилиб эришиш мумкин? Ҳамма гап ишни пухта ташкил эта билишда. Унумдорликни оширишнинг асосий омилларидан бири — меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлашдир. Агар колхозчилар ишга кеч чиқиб, эрта қайтса, нормани бажармаса қанақа унумдорлик бўлиши мумкин? Демак, меҳнат унумдорлигини ошириш учун биринчи навбатда виждонан, ҳалол ишлаш керак. Камчиликларга муросасиз бўлиш лозим.

Унумдорликка эришишнинг яна бир омили ерга муносабатдир. Шундай экан, ерни парвариш қилиш, уни ўғитга тўйдириш зарур. Алмашлаб экишни тўла жорий этиш керак. Колхозимизда бу масалалар яхши ҳал этилган. Шундай бўлса ҳам бу соҳадаги ишимизни очиқ партия йиғилишда яна бир марта таҳлил қилиб, қўшимча тадбирлар белгиладик.

Унумдорликни оширишнинг учинчи омили колхозчиларни зарбдор меҳнат қилишга руҳлантира билиш, уларнинг моддий манфаатдорлигини оширишдир. Шунга эришиш керакки, одамлар ўз меҳнати мевасидан кўпроқ баҳраманд бўлсин, меҳнатни роҳат деб билсин.

Шунингдек, меҳнаткашларга қулай иш ва дам олиш шароитлари яратиб бериш, вақти-вақти билан уларнинг оилавий аҳволидан хабар олиб туриш, қолаверса иш ҳақини ўз вақтида бериш ҳам юқори натижаларга эришишда муҳим омиллардир.

Маҳсулот таннархини арзонлаштириш масаласига келсак асосий резерв ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш, моддий ва меҳнат резервларидан тежаб-тергаб фойдаланишдан иборатдир. Бу борада илғор тажрибалардан фойдалана билиш муҳимдир. Эндиликда колхоз партия комитети, 34 та цех партия ташкилоти, 328 коммунист социалистик мусобақани ана шу масалаларга кўпроқ йўналтирмоқдалар.

Б. АБДУРАҲМОНОВ,
Андижон область Ленин районидаги «Правда Востока» колхози партия комитетининг секретари.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

▲ ЯРЦЕВО

Ярцево ип газлама комбинатида қарийб 30 та корхона технологик газлама қийқимларидан халқ истеъмол моллари тайёрлашда самарали фойдалана бошлади. Бу ерда очилган цехда кичик-кичик лахтаклардан 30 хилдан кўп рўзғорбоп маҳсулотлар тикилмоқда.

▲ ВЛАДИВОСТОК

Узоқ Шарқда энг катта картошка омбори ишга тушди. У беш йиллик тўртинчи йили ҳосилини қабул қилади. Корхона ўн минг тонна картошкани қишда асрашга мўлжалланган. Омбор камералари автомат вентиляция билан таъминланган. Биргина шу комплекснинг ўзи Тинч океан бўйидаги шаҳар аҳолисининг сифатли картошкага бўлган эҳтиёжларининг учдан икки қисмини қондира олади.

▲ ТУЛА

Дон дарёсидан Елец шаҳригача борадиган участкада Уренгой-Марказ-2 газ қувури хандағига қувурлар ётқизила бошланди. Ишлар жадал график билан олиб борилмоқда. Барча бригадалар ягона технологик жараёнга бирлаштирилган. Қурувчилар меҳнатни илғор усулда ташкил этишни жорий қилишлари натижасида зиммаларидаги тиғиз мажбуриятларни муваффақиятли адо эта оладилар. (ТАСС).

ФОТОАХБОРОТ

● **Республикамиз индустриясининг кўпминг кишилик коллективи ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йили план ва топшириқларини ортиғи билан муддатидан илгари бажариш учун курашмоқдалар. Улар партия ва ҳукуматимизнинг қарорларига амалий иш билан жавоб бериб, мусобақа байроғини баланд кўтаришяпти. Суратларда: 1. Тошкент шаҳридаги чарм-галантерея-спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмасининг учинчи цех илғор ишчиси З. Содиқова. У ҳозир 1986 йилнинг август ойи ҳисобига ишламоқда. 2. Чирчиқдаги «Электрохимпром» бирлашмасининг капролактам ишлаб чиқариш комплекси. Бу ерда халқ хўжалиги учун зарур маҳсулотлар тайёрланади.**

А. Тўраев ва В. Молгачев фотолари.

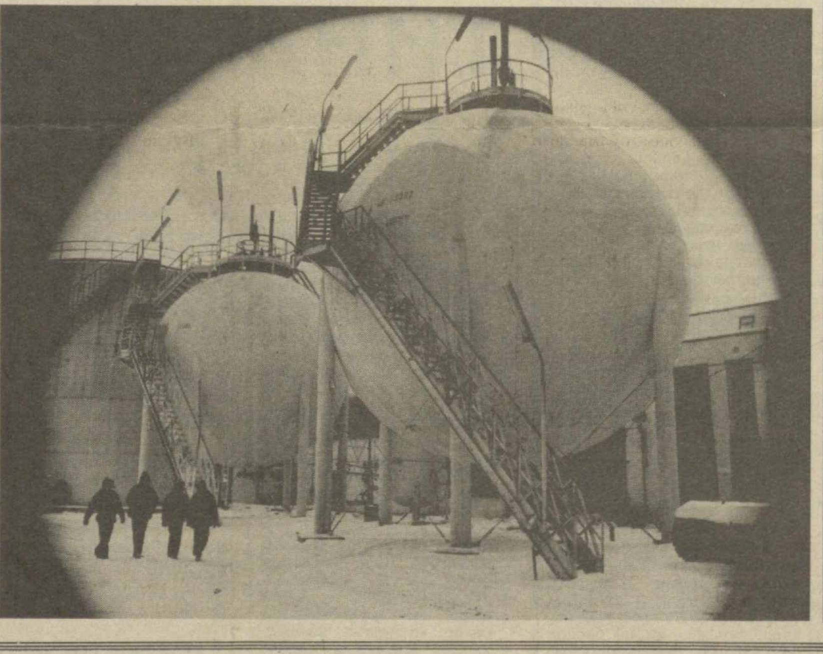

БАЙРОҚДОР КОЛЛЕКТИВЛАРДА

ЗАФАР ДАЪВАТИ

Партиямизнинг XXVI съезди бинокорлар олдига қурилиш ишларини тубдан яхшилаш, капитал маблағлар самарадорлигини ошириш, асосий фондлар ва ишлаб чиқариш қувватларини, уй-жой бинолари, социал-маиший объектларни ўз вақтида ишга туширишга кўпроқ эътибор бериш, қурилишда меҳнат унумдорлигини 15—17 процент ўстириш, ишчилар сонини кўпайтирмаган ҳолда қурилиш-монтаж ишларидаги жамики ўсишга шу йўл билан эришиш вазифасини қўйди.

Бу талаб КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумларида, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг нутқларида алоҳида таъкидлаб ўтилди. Чунки, қишлоқларни социал жиҳатдан қайта қуриш — шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги тафовутларни тугатиш сиёсатидир. Республикамиз Қишлоқ қурилиши министрлигига қарашли коллективлар ана шу йўл-йўриқларга жавобан тобора янгидан янги марраларни эгаллаш чораларини кўрмоқдалар.

Трестимизда қилинган ишларга назар ташланса, бу ёрқин намоён бўлади. Ўтган йили йиллик планни 5 ноябрдаёқ адо этдик. Беш йилликнинг уч йили топшириқлари барча кўрсаткичлар бўйича СССР Конституцияси кунига қадар бажарилди. 21.081 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилиб, бунинг 3.640 минг сўмлиги пландан ташқари бўлди. Ўз кучимиз билан 13.760 минг сўмлик бунёдкорлик ишларини амалга оширдик. Бу рақамлар замирида ишга туширилган 41881 квадрат метр уй-жойни, 2889 ўринли мактабларни, саноат-граждан аҳамиятига эга 180 та объектни кўриш мумкин. Шубҳасиз, бу ишларни амалга оширишда хўжалик ҳисобидаги бригадалар коллективларининг ҳам ҳиссаси катта бўлди. Улар трест бўйича бажарилган ишнинг 67 процентини уддалашди.

Айни кунларда Чортоқ районида йилига 5 миллион дона ғишт тайёрлаш қувватига эга янги ғишт заводи қурилишини қизғин давом эттиряпмиз. Шу йил охирига бориб унинг қуввати 35 миллион дона ғишт ишлаб чиқариш даражасига етиши керак. Темир-бетон конструкциялари заводининг биринчи навбати ишга тушиш арафасида турибди. Ана шу завод базасида яқин йиллар ичида уйсозлик комбинати ташкил этишни кўзлаб турибмиз. Шунингдек, дарё қумларидан қурилиш материали сифатида фойдаланиб, ўз карьеримиз қувватини ҳам тобора ошириш ниятидамиз. Норуда материаллар карьерининг иккинчи навбати жадал суръатлар билан тикланмоқда.

Трестимизда машина-механизмлар ва техника паркидан фойдаланиш коэффициенти тобора ортиб, механизаторларимиз ёнилғи-мойлаш материаллари ва эҳтиёт қисмлардан тежаб-тергаб фойдаланишда намуна бўлмоқдалар. Орттирилган илғор тажриба ҳар бир коллективда меҳнат унумдорлигини оширишнинг катта резервларидан бири — ишни бригада пудрати усулида ташкил этиш эканлигини аниқ кўрсатди. Иқтисодчиларимизнинг ҳисоб-китобларига кўра, бу усулда ҳар бир миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишига 10—12 киши-куни кам сарфланяпти.

Ўн биринчи беш йилликда республикамиз Қишлоқ қурилиши министрлиги бўлинмалари олдида катта вазифалар турганлигини яхши биламиз. Масалан, 1985 йилга бориб, республикамизда биргина чорвачилик комплексларини қуриш ҳажми ўнинчи беш йилликдагига нисбатан икки ярим баравар ошиши керак. Бундай катта ҳажмли ишларнинг амалга оширилиши учун барча бинокорлик коллективлари ғоят юксак уюшқоқлик ва онгли меҳнат интизоми билан ишлаши зарурлигини тушуниб турибмиз. Шу сабабли қурилиш объектларидаги таъминот масаласига катта эътибор беряпмиз. Зеро, бригада пудратининг самарадорлигига эришиш учун ҳамма нарса етарли бўлиши керак. Қурувчилар объектни шартномада белгилаб қўйилган муддатда битказиб топшириш мажбуриятини олади. Лекин ҳамкор коллективлар шартномани ўз вақтида бажармаса, қурилиш материаллари ва конструкцияларини белгиланган муддатда етказиб бермаса, зарур механизмлар ва транспортни меҳнат коллективлари ихтиёрига топшириб қўймаса, бутун коллективнинг сарфлаган куч-ғайрати беҳуда бўлиб қолаверади. Шу ўринда трестимиз коллективи олдида турган бир муаммони ҳам айтиб ўтмоқчиман. Чунончи, бизга қўшни бўлган Андижон, Фарғона областларида давлат таъминоти ихтиёридаги металл базалари бор. Бизда эса бундай базалар ҳануз ташкил этилмаган. Натижада областимиздаги барча ташкилотлар металлни муттасил қўшнилардан олишга мажбур бўлишяпти.

«Социализм — деган эди В. И. Ленин, — меҳнат унумдорлигини... юксак даражага кўтариш сари онгли ва оммавий суратда олға қараб боришни талаб қилади». Трестимиз бунёдкорлари ишга ана шу талаблар нуқтаи назаридан ёндашиб, областимиз шароитида хутор системасини тугатиш ва замонавий посёлкалар барпо этиш борасида ибратли ишларни амалга оширмоқдалар. Кичик қишлоқлар, овуллар ўрнида обод посёлкалар яратиш тадбирлари ишлаб чиқилди.

КПСС Марказий Комитетининг шу йил навбатдан ташқари бўлиб ўтган февраль Пленуми қарорларида фойдаланишга топшириладиган қишлоқ қурилиши объектларини меҳнат, моддий ва молиявий ресурслар билан тўла таъминлаш зарурлиги кўрсатиб ўтилди. Шунингўзиёқ қишлоқ қурилиши бугунги кунда зарбдор фронт эканлигини кўрсатиб турибди. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини сурункасига икки йилдан буён қўлга киритаётган бинокорларимиз коллективи ана шу масъулиятли, айни пайтда ғоят шарафли вазифани бажариш йўлида юксак уюшқоқлик ва онгли меҳнат интизоми намуналарини кўрсатиб ишлайверадилар.

М. БОЙДАДАЕВ,
Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлигининг Наманганлаги 25-қурилиш тресті бошқарувчиси.

ЯНГИЛИКЛАР

БОҒЛАРНИ СУҒОРИШ УЧУН

«Узгипроводхоз» ходимлари Хоразм областидаги ихтисослашган совхозлар боғларини янги усул билан суғориш агротехникасини ишлаб чиқдилар. Бу усулда Қизилқумда ўтказилган мева дарахтлари одатдагидек эгат бўйлаб эмас, балки қувурлар ёрдамида суғорилади. Қудуқлардан насос билан тортиб чиқарилган салгина минераллашган сув қувурлар орқали берилади. Сув махсус қурилма орқали томчилатиб дарахтнинг илдиз системасига қўйилади. Қурилманинг тузилиши содда, яхши ишлайди. У сизот сувини олдиндан тозаламай ҳам ишлай олади. Республиканинг чўл ва адир зоналарида ўтказилган экспериментлар янги усулнинг афзалликлари кўп эканлигини кўрсатди: анчагина сув тежалади, тупроқ ювилиб кетмайди, ернинг структураси бузилмайди. Суғориш бошлангунга қадар қумли ва адир ерларда барпо этилган боғларнинг металл қувурлари учун 3 мингтадан кўп томчилатувчи қурилма тайёрлаб қўйилди.

Тошкент область Паркент районидаги ихтисослашган совхозларнинг соҳибкорларига ҳам томчилаб суғориш лойиҳалари берилди.

ШИФОХОНА ИШГА ТУШДИ

Москва районидаги пахта тозалаш заводи ҳузурида 150 ўринли уч қаватли санаторий-профилакторий очилди. Бу шифохона корхонани социал ривожлантириш планига мувофиқ қурилди. Бу ерда парафиндан, минерал сувдан кенг фойдаланилмоқда. Бундай сув Намангандаги «Чортоқ» курортидан ва Трусковецдан ташиб келтирилмоқда.

Қизил бурчаклар, рангли телевизорлар, 120 ўринли кинотеатр даволанувчилар хизматида. Таомлар сифатига алоҳида эътибор берилмоқда. Завод ўзининг ёрдамчи хўжалигига эга. Бу ердан шифохонага лимон, янги узилган бодринг, помидор, бошқа хил сабзавот ва мева, шунингдек гўшт, сут, тухум етказиб берилмоқда. Санаторий-профилакторий катта боғда жойлашган.

(ЎзТАГ).

ХОНАДОНЛАР ГАЗЛАШМОҚДА

Кейинги уч йил ичида Пайариқ районининг Челак шаҳри, Куйбишев номли, Калинин номли колхозларидаги юзлаб хонадонлар табиий газдан баҳраманд бўлдилар.

Яқинда «Коммунизм» колхозининг 40 га яқин хонадонига ҳам «зангори олов» кириб борди. Шу йилнинг ўзида яна 60 хонадон табиий газдан фойдаланадиган бўлади.

Н. ЭГАМНАЗАРОВ,
Самарқанд области.

ЧИҚИНДИЛАРДАН ПОЛИМЕРЛАР

«Навоиазот» ишлаб чиқариш бирлашмасининг цехларидан бирида ярим автомат линияси ишга туширилишидан олдин оператор ўрнини Тошкент политехника институтининг ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги К. С. Аҳмедов эгаллади. Бундан ҳеч ким ажабланмади. Чунки, янги маҳсулот — сувда эрийдиган КО-1 полимери саноат кўламида ишлаб чиқарила бошлаганлиги муносабати билан олим бу ерга таклиф этилган эди.

Олимлар ва корхона ходимлари ўртасида мустаҳкам алоқа ўрнатилган. Янги полимер — уларнинг биргаликдаги ижодининг навбатдаги самарасидир. Уни ишлаб чиқариш технологияси К. С. Аҳмедов раҳбарлигида коллоидлар химияси кафедрасида амалга оширилди. Бунда ишлаб чиқариш чиқиндилари — акрил кислотаси нитрили, яъни синтетик тола олинадиган хом ашёдан фойдаланилади.

Бу полимер бошқаларидан анча арзонлиги билан фарқ қилиб, кенг кўламда қўлланилади, масалан, ундан Ўрта Осиёда каттагина майдонларни эгаллаган унумсиз тупроқни яхшилаш учун қишлоқ хўжалигида, металлургия саноатида, оқава сувларни тозалашда, шунингдек енгил ва озиқ-овқат саноатида фойдаланиш мумкин.

Лекин унинг муҳим афзаллиги бор: янги полимер юқори ҳароратда қудуқ пармалашда ва таркибида туз кўп бўлган ер қатламларини кавлашда лой қоришмаларининг пишиқлигини оширади. Полимернинг бу сифатларига «Ўзбекбургаз» ишлаб чиқариш бирлашмасининг пармаловчилари Қарши даштидаги «Шўртан» газ конида юқори баҳо бердилар. Ўзбекистонлик химиклар номига мамлакатнинг турли шаҳарларидан кўпдан кўп талабномалар келиб турибди.

(ЎзТАГ мухбири).
Навоий.

ХЎЖАЛИК МЕХАНИЗМИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИБ

МАШАҚҚАТЛИ СЎҚМОҚЛАР

«СРЕДАЗКАБЕЛЬ» БИРЛАШМАСИ МИСОЛИДА ИҚТИСОДИЙ ЭКСПЕРИМЕНТНИ ЖОРИЙ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА ЎЙЛАР

Шу йил, январь ўрталарида «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори Ҳ. Алимов ҳузурида кенгайтирилган мажлис бўлиб ўтди. Унда бирлашма таркибидаги заводлар раҳбарлари, цех ва хизмат бўлинмалари бошлиқлари иштирок этишди. Мажлисда январь ойи биринчи ярми планининг бажарилиши таҳлил қилинди. Одатдагидек, бутун диққат-эътибор «танг» жойларга қаратилди, камчиликлар сабаблари очиб ташланди.

План жуда қийинчилик билан бажарилаётган эди. Шунга қарамай, бирлашма план бўлимининг бошлиғи Владимир Борисович Георгиевский «топшириқлар албатта, бажарилади», деб қатъий ишонч билдирди. Бирлашма ўтган йил декабрь ойида кабель маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми бўйича планни уддалай олмади. Қизиқ, бу ёғи қандай бўларкин?

Суҳбатимизда шу куннинг муҳим муаммоси — иқтисодий экспериментни жорий этиш масаласига кўп тўхталдик. Гап шундаки, КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июль ойида қабул қилган «Саноатда ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари)нинг планлаштириш ва хўжалик фаолиятидаги ҳуқуқларини кенгайтириш ҳамда уларнинг иш натижалари учун масъулиятини кучайтириш бўйича қўшимча тадбирлар тўғрисида»ги қарори хўжалик ходимларининг ҳуқуқларинигина эмас, балки уларнинг мустақил ҳаракат қилиш имкониятларини ҳам кенгайтириб юборди. Бундан буён бирлашмалар фаолиятига иккита асосий кўрсаткич — планни маҳсулотлар номенклатураси бўйича ва меҳнат унумдорлиги бўйича бажаришига қараб баҳо берилади. Уларни бажариш корхона директорларига бир қатор ишлаб чиқариш ва социал масалаларни ҳал этишда мустақил ҳаракат қилиш имконини беради. Қарорга кўра, хўжалик ходимлари юқорида айтилган иккита кўрсаткични бажарсалар, ишлаётганлар сони ва иш ҳақи фонди масаласини мустақил ҳал этаверадилар.

Тўғри, «Средазкабель» бирлашмаси раҳбарлари хўжалик механизмини такомиллаштиришга илгари ҳам уриниб кўрганлар. Бироқ, ҳозирги иқтисодий экспериментга қадар бу уринишлар комплекс ва изчил бўлмаганлиги сабабли кутилган натижаларни бермади. Шу ўринда бир нарсани таъкидлаб ўтмоғимиз лозим. Эндиликда иқтисодий экспериментни жорий қилаётган корхоналар билан эскича ишлаётган корхоналар ўртасидаги амалий алоқалар мустаҳкамланган тақдирдагина янгилик муваффақият қозониши мумкин. Бошқача қилиб айтганда, уларнинг иқтисодий муносабатларини баланслаш лозим.

Бирлашмага жуда кўплаб корхоналар хом ашё етказиб беради. Очиқроқ айтадиган бўлсак, уларнинг сони — 120 та. Ҳаммаси билан шартномалар тузилган. Шартномада хом ашёнинг номенклатураси ва етказиб бериш муддатлари аниқ-равшан кўрсатилган. Бироқ таъминотчилар ўтган йили ҳам, ундан олдин ҳам хом ашё етказиб бериш муддатларини барбод қилдилар, кабелчиларни оғир аҳволга солиб қўйдилар. Иқтисодий эксперимент шароитида бирлашма олдига ўз маҳсулотларини белгиланган муддатларда етказиб бериш мажбурий вазифа қилиб қўйилди.

Иқтисодий эксперимент шартларига кўра, бирлашма ишлаб чиқариш ҳажми планини, шунингдек, техникавий-иқтисодий кўрсаткичларни бажарса, у ҳолда корхонанинг моддий рағбатлантириш фонди ўн беш процент кўпаяди. Аксинча, кўрсаткичлардан бири бажарилмай қолса, жумладан, истеъмолчиларга маҳсулот етказиб бериш муддати бузилса, бажарилмаган ҳар бир процент учун моддий рағбатлантириш фондидан уч процентдан чегириб қолинади.

Шуни назарда тутиб, СССР Госснаби иқтисодий экспериментни жорий қилишга ўтказилган корхоналарга махсус белги қўйилган наряд-буюртмалар беради. Бундан ташқари, бирлашмаларга таъминотчилар томонидан хом ашё ва материалларнинг етказиб берилишини назорат қилиш имконини берадиган, таъминотга оид муаммоларни тезроқ ҳал этишга кўмаклашадиган бошқа чора-тадбирлар ҳам кўриляпти.

Бирлашмадагиларнинг кўнгиллари тўлмаётган масала бошқа жойда. Юқорида айтилган наряд-буюртмалар дастлабки пайтларда бирлашмага ёрдам бериши мумкиндир. Лекин зарур номенклатура бўйича хом ашё ва материаллар бир маромда олинади, деб ким дадил айта олиши мумкин. Масалан, кучланиш кабелларини ишлаб чиқариш учун 288-номерли пластикат зарур. Таъминотчи корхона — Новосибирск химия заводи 288-эмас, 301-номерли пластикатни жўнатган. 288-номерли пластикатнинг бир тоннаси 1.080 сўм турса, 301-номерлиси ундан икки баравар қиммат. «Средазкабель» бирлашмаси ускуналарнинг бекор туриб қолишига йўл қўймаслик мақсадида 301-номерли пластикатдан қобиқлар тайёрлашга мажбур бўлган. Кўриниб турибдики, бу нарса пировард натижада маҳсулот таннархининг қимматлашиб кетишига олиб келди. Шу туфайли бирлашма ўтган йили декабрь ойида маҳсулот таннархини арзонлаштириш планини адо этолмай қолди. Хўп, бу ўтган йилги гап, дейлик. Эндиликда, бирлашма иқтисодий экспериментни жорий қилишга ўтган ҳозирги пайтда аҳвол нима бўлади? Владимир ва Новосибирскдаги химия заводлари хом ашё йўқлигини баҳона қилиб, бир номердаги пластикатни бошқаси — янада қимматроғи билан алмаштиришда давом этаверса-чи? Улар учун планни бажаришда бу нарса жуда қўл келади. Бирлашма эса моддий рағбатлантириш фондини қисқартиришдан нарига ўтолмай қолади.

КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленумида корхоналар олдига планга қўшимча меҳнат унумдорлигини 1 процент ошириш, маҳсулот таннархини эса 0,5 процент камайтириш, вазифаси қўйилган. Таъминотчилар айби билан маҳсулот таннархининг қимматлашиб кетиши эса олинадиган фойда миқдорига ҳам салбий таъсир кўрсатади. «Средазкабель» ўтган йили фойда олиш планини уддалай олмади. Иқтисодий эксперимент шароитида эса бундай аҳволнинг такрорланишига йўл қўйиш мумкин эмас.

Кабель маҳсулотлари ишлаб чиқаришдаги мавжуд ҳамма қийинчиликлар ва нуқсонларни хом ашё етказиб бериш муддатларининг бузилаётганлиги билан боғлаш адолатсизлик бўлур эди. Иқтисодий экспериментга ўтказилган «Средазкабель», «Средазэлектроаппарат», «Узэлектротерм» ва «Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмаларининг раҳбарлари, мутахассислари ва иқтисодий хизмат бўлинмаларининг ходимлари бу янгиликдан, таъбир жоиз бўлса, «осонлик» кутмасликлари керак. Негаки, иқтисодий эксперимент маҳсулот тайёрлашдаги мавжуд барча муаммолар ва нуқсонларни йўқотишда омил бўла олмаслиги мумкин. Фикримизнинг далили учун қуйидаги рақамларга мурожаат қилайлик: «Средазкабель» бирлашмаси иқтисодий экспериментга қадар, масалан, ўтган йили товар маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми бўйича 248 миллион сўм белгиланган планни қабул қилган эди. Бирлашма учун бу йил ҳажм эмас, балки 257 миллион сўм миқдорида маҳсулот реализация қилиш планлаштирилди. Бунда ўсиш суръатлари беш йилликнинг контрол рақамларига мос келиши лозим. Фойда олиш плани-чи? Ўтган йили 16 миллион сўм миқдорида фойда олиш планлаштирилган эди. Бу йил эса шу рақам 22 миллион сўмдан ортиқ белгиланган. Асосий фондни ташкил қилувчи кўрсаткич бўлган бир сўмлик товар маҳсулоти учун кетадиган харажатлар ва маҳсулот таннархини қисқартиришга нисбатан талаблар ниҳоятда қаттиқ қилиб қўйилган. Бошқа сўзлар билан айтганда, бир сўмлик товар маҳсулоти учун кетадиган харажат планини бажармасанг, моддий рағбатлантириш фондинг камаяди ва фойда олиш қисқаради. Хуллас, иқтисодий экспериментни жорий қилиш кабелчилар коллективидан зўр ғайрат кўрсатиб ишлашни, барча резервлар ва имкониятларни сафарбар қилишни талаб этади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюроси юқорида саналган тўртта бирлашмада иқтисодий экспериментни жорий қилиш тўғрисида қарор қабул қилганда, ушбу корхоналардаги мавжуд жуда катта иқтисодий потенциални, улардаги мавжуд замонавий техника воситаларини, тажрибали кадрлар кўплигини ҳисобга олди. Дарҳақиқат, шундай. Мисол учун, «Средазкабель» бирлашмасида қувватлардан фойдаланиш коэффициенти 96 процентга етди. Айни пайтда бирлашмада комплекс бригадаларни ташкил қилиш, меҳнатни ташкил этишни такомиллаштириш, бригада пудратини жорий қилиш давом эттирилмоқда. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақа кенг авж олдириб юборилди.

Шу кунларда бирлашма раҳбарлари иқтисодий экспериментга тааллуқли норматив ҳужжатларни муфассал ўрганмоқдалар. Корхоналар коллективларида бу янгиликнинг аҳамиятини тушунтириш бўйича катта ишлар олиб борилляпти.

Ишончимиз комил: «Средазкабель» бирлашмаси коллективи ўтган йиллардаги яхши тажрибалардан фойдаланиб, омилкорликни намойиш этиб, бундан кейин ҳам янада самарали ишлаш учун қўлларидан келган барча ишларни амалга оширадилар. План ва техникавий-иқтисодий кўрсаткичларни бажарибгина қолмай, меҳнат унумдорлигини янада оширадилар ва маҳсулот таннархини анча арзонлаштирадилар. Иқтисодий экспериментдан кутилаётган асосий мақсад ҳам ана шу!

А. БУХОРБОЕВ.

Фан — ишлаб чиқаришга

ПАХТАЧИЛИК: ЮТУҚЛАР ВА МУАММОЛАР

Партия ва ҳукуматимизнинг доимий ғамхўрлиги натижасида мамлакатимизда, шу жумладан, Ўзбекистонда пахтачилик кескин ривожланди. Ҳосилдорлик Ўзбекистоннинг ўзида 30 центнердан ошиб кетди, умумий етиштириладиган ҳосил миқдори 6 миллион тоннага етди. Эндиги вазифа бу тармоқни янада ривожлантиришдан иборат. Бунинг учун албатта фан ютуқлари ва илғор тажрибалардан кенг фойдаланиш даркор.

Маълумки, пахтакор регионларимизда ҳар йили сув танқислиги сезилмоқда, бу эса юқори ҳосил етиштиришда анча қийинчиликлар туғдирмоқда. Шунинг учун аввало, сув манбаларидан тўғри фойдаланишга эътиборни кучайтириш зарур. Сув омборлари, катта-кичик каналлар қуриш, лоток системаларини қўлланиш; сув шохобчаларини тоза сақлаш ва ундан тўлиқ фойдаланиш учун ерларни текислаш, суғориш механизмларини тўла-тўкис ишлатиш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ва шу каби ишларни амалга оширишни изчил давом эттириш лозим. Мақсад — бир томчи сув ҳам нобуд бўлмасин! Албатта, сувдан оқилона фойдаланиш борасида катта назарий ишларни ҳал қилиш керак. Аввало, камсувликка чидамли ғўза навларини етиштириш лозим. Тупроқнинг физик ва химик хусусиятларини яхшилаш, пахта-беда алмашлаб экишни жорий қилиш, тупроқ таркибида чиринди миқдорини ошириш унинг нам сақлаш хусусияти ва намдан самарали фойдаланишини таъминлайди.

Сув проблемаси тўғрисида фикр юритар эканмиз, аввало, сувни кам сарф қилиб, юқори ҳосил олишни ҳал қилиш зарур. Бунинг учун ўсимликнинг сув алмашинув физиологияси ва биохимиясини ўрганиш, юқори ҳароратнинг салбий таъсирини бартараф қилиш керак. Чунки юқори ҳарорат таъсирида ғўза шоналари кўплаб тўкилиб кетади. Шуниси ҳам борки, барча агротехника тадбирлари оптимал муддатларда ўтказилган, сув ва ўғитларнинг нисбатига эътибор берилган, суғориш кўпинча кечаси ўтказилган далаларда шона кам тўкилади, ҳосилдорлик юқори бўлади, ҳосил сифатига кам зарар етади.

Ҳосил тақдири ва унинг сифати тупроқ унумдорлигига боғлиқ. Ернинг таркибида органик ва минерал моддалар етарли бўлса, ғўзанинг ўсиши ва ривожланиши шунча яхши бўлади. Минерал ўғитларни ишлатишда уларнинг фойдаланиш муддатидан ташқари озуқа моддалар нисбатига ҳам жуда катта эътибор бериш талаб этилади. Азотнинг фосфорга ва калийга бўлган нисбати 10:75 — 0,8:0,5 дан кам бўлмаслиги лозим. Аммо шу нисбатда бериш учун баъзан етарли миқдорда фосфорли ўғитлар бўлмайди. Бу ўғит етишмаслигини бартараф қилиш учун эса ғўза-беда алмашлаб экишдан ташқари органик ўғитлардан ҳам кенг фойдаланиш зарур.

Пахта-беда алмашлаб экишни жорий қилиш гўнг солиш ва бошқа органик ўғитларни ишлатиш билан боғлиқ. Пахта-беда алмашлаб экиш жорий қилинган ерларда ғўза ҳосили 8—10 центнерга қадар ошади, шу билан бирга ўсимликнинг энг ашаддий касаллиги — вилтнинг миқдори ҳам камаяди. Масалан, алмашлаб экиш жорий қилинган ерларда 4—5 процент ғўза вилтга чалинса, бундай қилинмаган далаларда 70—80 процентгача касалланади. Ҳосилдорлик кескин камайиб кетади ва ҳосил сифатсиз бўлади. Алмашлаб экиш шу қадар катта аҳамиятга эга бўлишига қарамай, кўпчилик хўжаликлар бу масалага ҳамон етарлича эътибор бермаётир. Бу, албатта, пахтачиликка ва қишлоқ хўжалиги ривожига салбий таъсир қилади.

Ердан унумли фойдаланишда уни тўғри ишлашнинг аҳамияти катта. Аввало, ер кузги шудгордан сира четда қолмаслиги, баъзан эса, эрта баҳорда яхшилаб ҳайдалиши шарт. Бундан аввал тупроқ таркибидаги бегона ўтларнинг илдизи териб олиниши, ер икки ярусли плуглар ёрдамида ҳайдалиши лозим. Фосфорли ўғитлар йиллик нормасининг 70 проценти, калийли ўғитларнинг 50 проценти, имконият борича юқори нормада гўнг солиб ерни ҳайдаш мақсадга мувофиқдир. Фақат кузги шудгорни ўз вақтида ўтказиш ҳисобига, СоюзНИХИ тажрибаларига кўра, пахта ҳосили 3,5—7,5 центнер ошади. Кузги шудгорнинг энг оптимал муддатлари октябрь, ноябрь, айрим ерларда декабрь ойининг бошига тўғри келади. Аммо бу муддатларда кўп жойларда ерларни шудгор қилиш таъминламаётир. Натижада ҳосилдорликка путур етказилмоқда. Устига устак кузги шудгор кўп ҳолларда маҳаллий ва минерал ўғитларсиз ўтказиляпти.

Тупроқ унумдорлигига қишлоқ хўжалигида ишлатилаётган химиявий моддалар таъсири катта. Улар икки группага бўлинади. Бир гуруҳи ҳаёти учун энг муҳим бўлиб, ўсимликлар ўсиш ва ривожланишида бевосита иштирок этади, модда алмашинувида қатнашади, ўсимлик ривожи ва ҳосилни белгилайди. Иккинчи гуруҳ моддалар ўсимликларда учрамайди. Ўсимлик учун улар ҳатто зарарли ҳисобланади. Шу боис уларни кўпроқ миқдорда ишлатилса, тупроқда яшовчи микроорганизмлар жароҳатланади. Гербицидлар, пестицидлар, дефолиантлар, десикант каби моддалар шулар жумласига киради. Буларнинг деярли ҳаммаси тирик организмлар учун заҳарли бўлиб, ҳаддан ташқари кўп ишлатилса, тупроқ унумдорлигига салбий таъсир қилади. Шунинг учун олимларимиз бегона ўтларни, касалликларни, ҳашаротларни биологик методлар йўли билан йўқотишга жуда катта эътибор беришлари, ўта заҳарли дефолиант ва десикантлар ўрнига кам заҳарли ва заҳарсиз моддалар излаб топишлари зарур. Уларни ўсимлик ва ҳайвон организмидан ажратиб олиб ишлатиш усулларини топиш ва такомиллаштириш керак.

Олиб борилган тажрибалар шуни кўрсатадики, агар тупроқда органик моддалар етарли бўлмаса, унга кўплаб солинган химиявий моддалар ва ҳатто минерал ўғитлар ҳам фойдали микроорганизмларга салбий таъсир кўрсатади, оқибатда тупроқ унумдорлиги камаяди. Шунинг учун ҳам тупроқ таркибида органик моддаларнинг айниқса, чириндиларнинг миқдорини оширишга жуда катта эътибор бериш талаб этилади. Буларнинг манбаи, аввало пахта-беда алмашлаб экиш, тупроққа мунтазам равишда гўнг солиб бориш, саноат чиқиндиларидан кенг фойдаланишдир. Минерал ўғитларни органик ўғитларнинг маълум бир миқдори билан биргаликда ишлатиш керак. Афсуски, органик ўғитлар манбаи Ўзбекистонда етарли эмас. Бу масалани ижобий ҳал қилиш учун алмашлаб экишни жорий қилишдан ташқари чорвачиликка катта эътибор бериш мақсадга мувофиқдир.

Маълумки, Ўзбекистон пахтачиликнинг энг шимолий райони ҳисобланади. Шунинг учун бу ерда ғўзанинг ўсиши ва ривожланиши учун кўпинча қулай кунлар етишмайди. Демак ғўза вегетация даврини қисқартириш, уни серҳосил ва сифатли қилиб ўстириш ҳам муҳим проблемалардан биридир. Селекциячи олимларимиз бир қанча ўрта ва ингичка толали ғўза навларини етиштирдилар. Бунинг эвазига пахтачилик сезиларли даражада ривожланди. Аммо аксариятининг вегетация даври 130—140 кунга тенг. Асосий мақсад 110—115 кунда пишиб етиладиган ғўза навларини яратишдир. Ҳозир олимларимиз шу соҳада самарали ишлар қилмоқдалар. Шубҳа йўқки, бу муаммо ҳам вақти келиб ижобий ҳал қилинади.

Ғўзанинг ўсиш ва ривожланишини тезлаштиришда агротехника тадбирлари жуда катта роль ўйнайди. Аввало ғўза ўз вақтида, сифатли қилиб экилиши шарт. Экиш даврида тупроқ ҳарорати 14—15 даражадан, намлик миқдори эса 17—18 процентдан кам бўлмаслиги керак. Экиш билан бирга тупроққа комплекс минерал ўғитлар бериш шарт. Экиладиган чигитлар сифатли, пестицидлар билан ишланган, туксизланган, капсулланган бўлиши ғўза ривожини тезлаштиради. Борди-ю яганага эҳтиёж бўлса, уни узоғи билан иккинчи барг чиққунча ўтказган маъқул. Пахта майдонларида биронта ҳам бегона ўт бўлмаслиги шарт. Кўчатлар илдиз чириш касаллигига учрамаслиги учун эса ғўза қатор ораларини сифатли культивация қилиш керак. Ғўзаларни 2—3 маротаба минерал ўғитлар билан озиқлантириш, бу ишни узоғи билан июнь ойининг биринчи ўн кунлигида тамомлаш лозим. Органик ва минерал ўғитлар бериш ғўзаларни культивация қилиш билан бирга олиб борилса, яхши самара беради. Шунда ғўзалар тез ўсади, яхши ривожланади, катта бўғинли бўлади. Ҳосил бўлган шоналар тўкилмайди. Ўтказиладиган ҳар бир комплекс ишлов қисқа муддатда тугалланиши керак. Масалан, Тошкент пахтакорлари ҳар бир ишловни 10—12 кунда ўтказадилар. Бунинг эвазига пахта серҳосил ва эртапишар бўлади.

Ғўзаларни ўз вақтида чеканка қилиш ҳам ҳосилнинг юқори ва сифатли бўлишига таъсир этади. Чеканкани ўрта толали ғўзаларнинг қалинлиги ҳар гектарда 100—120 минг атрофида бўлса, ҳар тупида 14—15 ҳосил шохи пайдо бўлганда, ингичка толали ғўзада эса 17—18 ҳосил шохи пайдо бўлганда ўтказиш керак. Чеканка қилинмаган ғўзалар тез ўсиб, ғўза бўғин оралари узун бўлиб қолади. Озуқа моддалар, сув кўплаб ҳосил тўплашга эмас, ошиқча, «кераксиз» барглар, шохлар пайдо қилишга сарфланади. Ғовлаган ғўза кечпишар, кам ҳосил бўлади. 1983 йили ҳаво иссиқ келган пайтларда ўз вақтида чеканка қилинган ғўзаларнинг мевалари кам тўкилди, улар серҳосил бўлди. Чеканка қилишда механизмлардан фойдаланиш, шунингдек, катта тажрибага эга бўлган ишчи ва колхозчиларнинг қатнашиши мақсадга мувофиқдир.

Соғлом кўчат олишда, эртапишар, сифатли ҳосил йиғишда ғўзани пуштага экиш муҳим агротехника тадбирлардан бири ҳисобланади. Республикамизда бир миллион гектардан кўп ерга ғўзани пуштага экиш мумкинлиги аниқланган. Аммо, махсус пушта тайёрлаш учун ишлатиладиган техника йўқлиги сабабли, бу тадбирлар кенг қўлланилмаяпти. Ёғингарчилик кўп бўлганида ҳам пуштада намлик бир меъёрда бўлади, чигит чиримайди, ҳарорат одатдагига нисбатан қарийб 3 даража юқори бўлади, илдиз чириш касаллиги ривожланмайди. Натижада пуштага экилган ғўзаларнинг ўсиши ва ривожланиши тезлашади, ҳосилдорлик 3,5—7 центнерга ошади, ғўзаларнинг пишиб етилиши 7—8 кунга қисқаради. Шунинг учун бу илғор тадбир пахтачиликда кенг қўлланилади.

Фан олдида турган муҳим вазифалардан бири пахта ҳосилдорлигини янада оширишдир. Об-ҳаво ноқулай келишига қарамасдан, олинган социалистик мажбуриятни бажариш учун ғўза биологиясини мукаммал ўрганиш, айниқса, ғўзанинг мева ҳосил қилиш ва уни сақлаб қолиш жараёнларини тадқиқ этиб, пайдо бўлган шоналар ҳисобига юқори ҳосил олиш усуллари ишлаб чиқилиши лозим. Қисқаси, юқори ҳосил олишнинг программа принципларини амалга оширмоқ зарур. Бу масалани ҳал қилишда биолог олимлардан ташқари, агротехниклар, математиклар, кимёгарлар, физиклар, механиклар, кибернетиклар ва табиий фан соҳасида ишлаётган бошқа олимлар фаол иштирок этиши талаб қилинади.

Бу соҳада СоюзНИХИ олимлари, бошқа илмий-тадқиқот институтлари билан ҳамкорликда самарали иш олиб боришмоқда. Тўғри, ҳозирча математик модель асосида юқори ҳосил олиш проблемаси ҳал этилганича йўқ. Аммо юқори ҳосил олишнинг назарий ва амалий жиҳатлари ишлаб чиқилган ва бу тавсиялардан тўғри фойдаланган кўпгина хўжаликлар узлуксиз равишда об-ҳаво ноқулай келишига қарамай, ҳар йили 40—45—50 центнер ва ундан ҳам кўпроқ ҳосил олмоқдалар. Бу илғор тажриба мукаммал ўрганилиб, ҳамма ерда кенг қўлланилса, мақсадга мувофиқ иш қилинган бўлар эди.

Пахтачилик соҳасида ишлаётган совет олимлари муҳим проблемалар устида илмий-тадқиқот ишлари олиб бормоқдалар. Бу муаммоларнинг илмий ечими, шубҳасиз, Ўзбекистон, қолаверса бутун мамлакатимиз пахтачилигининг янада ривожланишида жуда муҳим омил бўлиб, партиямиз XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленуми қарорларини амалга оширишда катта ёрдам беради.

А. ИМОМАЛИЕВ,
«Союзхлопок» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори, ВАСХНИЛ академиги.

Чет элларда

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ВАГОНСОЗЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ ТАКОМИЛЛАШТИРМОҚДАЛАР

БЕРЛИН. Жаҳоннинг кўпгина мамлакатларига ГДР вагонсозларининг маҳсулоти ғоят манзур бўлди. Экономика ана шу тармоғининг 23 минг кишилик коллективи ишлаб чиқаришни доимо такомиллаштирмоқда.

Шу йил ГДР вагонсозлик саноатининг социалистик мамлакатларга экспорти 17 процент кўпайиши лозим. Совет Иттифоқи айниқса катта буюртмачи ҳисобланади. Ҳозиргача СССРга жами 21 мингта пассажир вагони ва 30 мингдан кўп рефрижератор—вагон етказиб берилди.

Келгуси беш йиллик планларида, жумладан, мураккаб иқлим шароитларида кўп кунлик сафар учун махсус жиҳозланган янги пассажир вагонини яратиш кўзда тутилади. 1987 — 1990 йилларда Совет Иттифоқига янги рефрижератор — вагон етказиб бериш тўғрисида аҳдлашиб олинди. Бундай замонавий музлатиш вагонларини Дессау шаҳридаги завод ишлаб чиқарадиган бўлади.

СИФАТНИ ЯХШИЛАШ УЧУН КУРАШ

СОФИЯ. Трявндаги А. Стоянов номли трикотаж фабрикасида сифатни яхшилаш масалалари билан шуғулланувчи ижодий группалар тузилди. Бу группаларда ишчи ва мутахассислар ишлаб чиқаришнинг энг мақбул технологиялари ва меҳнатни самарали ташкил этиш йўлларини қидириб топиш учун ижодий куч-ғайратларини бирлаштирганлар. Группаларнинг таклифига мувофиқ фабрикада буюмларга истеъмолчиларнинг ўзаро баҳо беришини кўзда тутувчи кийим-кечак ҳар бир моделини таҳлил қилиш методи тасдиқланган. Харидорга савол билан мурожаат қилинган анкета буюмга илова қилинади. Харидор саволларга жавоб бериб, анкетани қайтаради. Шу тариқа олинган ахборот моделнинг яхши томонлари ва камчиликларини, унинг сифатини холисона белгилаш имконини беради.

ИШ БИЛАН ЯХШИ ТАЪМИНЛАНГАН

БУХАРЕСТ. Кейинги ўттиз йил мобайнида социалистик Руминияда беш миллионта янги иш ўрни ташкил этилди.

Ишлаб чиқаришга хотин-қизларни тобора кенгроқ жалб этиш, ижтимоий-иқтисодий ҳаётда уларнинг роли тобора ошиши характерли хусусият ҳисобланади. Бугунги кунда хотин-қизлар экономикада банд бўлган кишиларнинг 43,8 процентини ташкил этади.

(ТАСС).

● **КУБА Озодлик оролининг балиқ саноати йил сайин ривожланиб бораётир. Бу тармоқ янги замонавий асбоб-ускуналар билан ишлайдиган кемаларга эга. Суратда: балиқ саноати марказида.**

ТАСС фотохроникаси.

В. И. ЛЕНИННИНГ ТЎЛА АСАРЛАРИ ТЎПЛАМИ ХХРДА НАШР ЭТИЛАДИ

ПЕКИН, (ТАСС). «Жэньмин жибао» газетаси ХКП Марказий Комитети В. И. Ленин тўла асарлари тўплами иккинчи нашрини хитой тилида босиб чиқаришга қарор қилганлигини хабар беради. 1984 йилда дастлабки тўрт томни босиб чиқариш планлаштирилмоқда. Шундан кейин ҳар йили ўнта том босмадан чиқарилади. Олтмиш томнинг ҳаммасини нашр этишни 1990 йилда ниҳоясига етказиш кўзда тутилмоқда.

Хитойнинг китоб магазинларида В. И. Ленин тўла асарлари тўпламига обуна бошланди.

ХАБАРЛАР ОҚИМИДАН

● **ПРАГА. Бу ерда илмий ходимлар жаҳон федерациясининг қуролсизланиш комитети иш бошлади.**

Бу комитет дунёдаги барча мамлакатларнинг олимлари ва инженерларини бирлаштирувчи мазкур касаба союз ташкилоти учун «Космосдаги қуролланиш пойгаси хавфи ва космосдан фақат тинчлик мақсадларида фойдаланиш бениҳоя зарурлиги» ҳақида доклад тайёрлаб беради.

Учрашувда сўзга чиққан ЧССРнинг космонавт-учувчиси Владимир Ремек совет космик учишларининг нуқул тинчлик мақсадларини кўзлашини ва ўзи мана шундай ишлардан бирида бевосита қатнашганлигини таъкидлади. Космоснинг ҳарбийлаштирилишига йўл қўймаслик ва уни инсоният хавфсизлиги ва атрофимиздаги дунё ҳақида янги билимлар ўрганиш мақсадида барча мамлакатлар ўртасида ҳамкорлик соҳасига айлантириш зарур, деди В. Ремек.

● **КОРНОЙБУРГ (Қуйи Австрия). Австриядаги энг катта «Линц-Корнойбург» кемасозлик корхонасининг ишчилари совет буюртмаси билан қурган яна бир кемада СССР давлат байроғини кўтаришди.**

«Александр Блок» пассажир кемасини совет дарёчиларига топширишга бағишланган тантанали маросим бўлиб ўтди. Бу — совет ташқи савдо бирлашмалари австриялик кемасозларга буюртма берган 5 та кеманинг иккинчисидир.

Тантанали маросимда сўзга чиққан корхона бош директори К. Вильд совет буюртмаларини бажариш кемасозлик корхонасининг коллективи учун муҳим ва масъулиятли иш эканини таъкидлади. Бизнинг амалий алоқаларимиз, деди у, Австрия билан Совет Иттифоқи ўртасидаги савдо-иқтисодий муносабатларни мустаҳкамлашга салмоқли ҳисса бўлиб қўшилади.

● **ЛЮКСЕМБУРГ. Европа иқтисодий ҳамжамиятига аъзо бўлган мамлакатлар социалистик партиялари иттифоқининг бу ерда ўз ишини тамомлаган XIII съезди социалистларнинг сайловолди манифестини қабул қилди.**

Бу манифест «Умумий бозор» мамлакатлари социалистик ва социал-демократик партияларининг шу йил ёз фаслида Европа парламентига ўтказиладиган сайловдаги сиёсий платформасидан иборат. Ҳужжатда шу партияларнинг программавий мақсадлари — экономикани юксалтириш учун, пулнинг қадрсизланишига ва ишсизликка қарши, аёллар ва ёшларнинг ҳуқуқларини таъминлаш учун кураш режалари баён этилган.

Халқаро муносабат соҳасида «Умумий бозор» социалистлари Европа Қўшма Штатлардан мустақил бўлиши, тинчлик мустаҳкамланиши, кескинликни юмшатиш иқлими қайта тикланиши, қуролсизланишга эришилиши тарафдори эканликларини айтдилар.

● **МАДРИД. Парижнинг Францияга қарашли 200 милялик иқтисодий зонада ов қилиб юрган испан балиқчиларига қарши қилган ҳаракатлари натижасида Испания — Франция муносабатлари кескинлашиб бормоқда.**

Франциянинг ҳарбий денгиз кучлари кемалари кеча Бискай кўрфазида Испаниянинг балиқ овлаш кемасини яна ўққа тутганлар. ЭФЭ ахборот агентлигининг «Онда пескера» радиостанцияси маълумотларига асосланиб хабар қилишича, испан балиқчилари ўт остидан қочиб қолишга муваффақ бўлганлар.

Янги можаро бундан икки кун муқаддам Франциянинг соқчи кемаси балиқ овлаб юрган Испаниянинг иккита кемасини ўққа тутган районга яқин жойда содир бўлган. Ўша ўққа тутиш натижасида тўққиз балиқчи жароҳатланган, улардан икки киши оғир аҳволда эди.

(ТАСС, 10 март).

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

● **БЕРЛИН. Халқаро хотин-қизлар куни — 8 март муносабати билан бу ерда ГДР меҳнаткаш хотин-қизларидан 100 дан кўпроқ кишига К. Цеткин медаллари топширилди. Улар республикада ривожланган социалистик жамиятни барпо этишдаги, тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш учун, империалистларнинг мухолифлик йўлига ва қуролланиш пойгасига қарши курашдаги жуда катта хизматлари учун шу юксак мукофотларга сазовор бўлдилар.**

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

ФИФАНИНГ ҚАРОРИ

Халқаро футбол федерацияси (ФИФА)нинг қарорига мувофиқ Бразилияга Жюль Риме ғойиб бўлган кубогининг олтин нусхаси топширилади. Америка «Кодак» кино-фото концерни Бразилия филиалининг буюртмасига биноан уни ГФРдаги заргарлик фирмаларидан бирида тайёрлаб беради.

ФИФАнинг Бернда тарқатилган хабарига кўра, Бразилия футбол уюшмасининг делегацияси 26 март куни Ғарбий Германияга учиб кетади. Делегация у ерда ФИФА ҳамда ГФР футбол уюшмасининг вакиллари олдида «Олтин маъбуда» нусхасини қабул қилиб олади. 3 апрелда эса соврин Рио-де-Жанейрога келтирилади. Бу ерда у тантанали равишда кутиб олинади.

«Олтин маъбуда» нусхасининг оғирлиги асли сингари 1,8 килограмм бўлиб, унинг нархи 85000 швейцария франкига тенгдир.

АЁЛЛАР ЭВЕРЕСТНИ ЗАБТ ЭТМОҚДАЛАР

Ҳиндистонлик етти нафар альпинист аёл жаҳоннинг энг баланд чўққиси — Эверестга чиқишда қатнашадилар. Шу кунгача бу чўққини Польша, Хитой Халқ Республикаси ва япониялик тўрт нафар аёлгина забт этишга муваффақ бўлишганди. Дунёнинг энг баланд чўққиси ҳисобланган Эверест денгиз сатҳидан 8848 метр баланддир.

Яхши жисмоний тайёргарлик кўрган, чўққиларга чиқиб анчагина тажриба орттирган ҳиндистонлик спортчи аёллар ўн бир эркак альпинист ва маҳаллий шерплар билан бирга Эверест районига жўнаб кетишди. Экспедиция анъанавий жанубий маршрутни танлади. Чўққига чиқишни май ойида бошлаш мўлжалланмоқда.

АНТАРКТИДАДА ҲИНД ИЛМИЙ СТАНЦИЯСИ

Антарктидада доимо ишлайдиган ҳинд илмий станциясини ташкил қилиш иши ниҳоясига етди. ПТИ ахборот агентлигининг хабарига кўра, муз қитъасига 27 декабрда келган учинчи ҳинд Антарктида экспедициясининг 70 дан кўпроқ қатнашчиси яқин кунларда юртига қайтиб кетишади. Станцияда эса 12 кишидан иборат қишловчилар группаси қолади. Улар навбатдаги партия келгунига қадар илмий тадқиқотларнинг катта программасини бажаришлари керак.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **ЖАЗОИР. Жазоир меҳнаткашлар умумий иттифоқи (ЖМУИ) миллий кенгашининг бу ерда бўлиб ўтган 5-сессиясида ЖМУИнинг 1984 йилги иш программаси тасдиқланди. Бу программа халқ оммасини меҳнат унумдорлигини ва корхоналарнинг рентабеллигини ошириш, корхоналарни социалистик бошқариш системасини мустаҳкамлаш, моддий ресурслардан тежаб фойдаланиш юзасидан асосий хўжалик вазифаларини ҳал этишга куч-ғайратни сарфлашга даъват этади.**

● **НЬЮ-ЙОРК. Америка коммунистлари Компартиядан унинг Бош секретари Гэс Холлни АҚШ президентлигига, Компартия Марказий Комитетининг аъзоси Анжела Дэвисни эса вице-президентликка номзод қилиб рўйхатга олувчи штатларнинг имкони борича кўпроқ бўлишига эришиш мақсадида фаол кампания олиб бормоқдалар. Партия активлари шу мақсадда Компартия номзодларининг фамилияларини сайлов бюллетенларига киритиш тўғрисидаги талаб баён этилган хитобномаларга имзо тўпламоқдалар. Саноат штатларида имзо тўплаш муваффақиятли давом этмоқда.**

(ТАСС).

Ишончли иттифоқчилар

ДЕҲЛИ. (ТАСС мухбири). Социалистик мамлакатлар— қўшилмаган давлатларнинг ялпи тинчликни мустаҳкамлаш, қуролсизланиш ва ядро уруши хавфини бартараф этиш учун олиб бораётган курашида уларнинг ишончли иттифоқчиларидир. Қўшилмаган мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқларининг Деҳлида бўлиб ўтган VII конференциясининг бир йиллигига бағишлаб бу ерда ўтказилган оммавий митинг қатнашчилари ана шуни айтдилар.

Социалистик мамлакатлар қўшилмаслик ҳаракатини империализмга, ирқчилик ва мустамлакачиликка қарши курашда муҳим куч деб ҳисобламоқдалар, деб таъкидлади ўз нутқида Ҳиндистон парламентининг аъзоси Г. Л. Догра. Улар империалист давлатларнинг қўшилмаган давлатларга нисбатан фитналарини бир неча бор барбод этдилар. Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги ёш мамлакатлар янги мустамлакачиликка қарши, одилона халқаро иқтисодий ва ахборот тартибини ўрнатиш учун олиб бораётган курашида Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик давлатлар уларга чинакам мадад беришга тайёр эканликларига бир неча марта ишонч ҳосил қилдилар. Бундай ёрдам капиталистик давлатларнинг «ёрдами»дан бутунлай фарқ қилади, деди парламент аъзоси.

Давлат молия министри С. М. Кришна империалистик мамлакатларни ва аввало АҚШнинг агрессив йўлини кескин танқид қилди. Ғарб мамлакатлари, деб таъкидлади у, қўшилмаслик ҳаракати қатнашчиларини қўшилмаслик йўлидан тойдиришга уриниб, уларга нисбатан қўпол дўқ-пўписа, туҳматдан ва бошқа разил усуллардан фойдаланиб шу ҳаракатга қарши доимо курашиб келмоқдалар. Ўз сафларида жаҳоннинг юздан кўпроқ мамлакатини бирлаштирган қўшилмаслик ҳаракати ҳозир халқаро сиёсатнинг нуфузли кучига айланди, бу куч муҳим халқаро проблемаларни ҳал этишга муҳим ҳисса қўшмоқда, деб таъкидлади министр.

Митинг қатнашчилари қабул қилган резолюцияда ядровий қуролланиш пойгасини тезроқ жиловлаш ва қуролсизланиш учун кураш — ҳозирги вақтда қўшилмаслик ҳаракати олдида турган асосий вазифа эканлигини таъкидладилар.

ЯНГИЛИКЛАР

АҲОЛИГА ҚУЛАЙЛИК

⊙ **«Госкомсельхозтехника» Вобкент район бирлашмасида янги цех очилди.**

Бу цех ўроқ, арра, парранда қафаслари, қишлоқ аҳолисига зарур маҳсулот тайёрлайди. Бу маҳсулотларнинг ҳаммаси металл чиқитларидан, автомобиль, қишлоқ хўжалик машиналарининг эски деталларидан ишланади. Цехда атиги уч киши ишлайди. Улар шу йил 3 минг метр пўлат тўр, 500 та ўроқ, анчагина бошқа маҳсулотлар тайёрлаб чиқариш мажбуриятини олдилар.

ФАРЗАНДЛАРИМИЗГА АТАБ

⊙ **Фарғона химиклари ва нефтчиларининг ишчи посёлкаси — Қирғулидаги собиқ ялангликда болалар эртак шаҳарчаси жиҳозланди.**

Бу ерда кулбалар, ғалати арғимчоқлар ишланган бўлиб, уларни афсонавий баҳодирлар қўриқлаб туради. Фарғона уйсозлик комбинатининг қурувчилари болаларга шу шаҳарчани бунёд этдилар. У болалар ўйнайдиган суюкли жой бўлиб қолди.

ҚАМИШ ПЛИТАЛАР

⊙ **Қоракўл ўрмон хўжалигидан хўжаликларга қамиш плиталар жўнатила бошланди.**

Бу ерда плиталар тайёрлайдиган участка барпо этилди. Қадимги қурилиш материали — қамишга ҳозирги кунларда ҳам талаб катта. Қамиш плиталардан муваққат уй-жой, дала шийпонлари, ошхона, енгил типдаги оғилхоналарни тезда қуриб олиш мумкин. Чўл шароитларида эса бундай иморатлар жуда зарур. Ўрмончилар мавжуд қамишзорларни сақлаб қолишдан ташқари янги қамишзорлар барпо этишга ҳам қарор қилдилар. Шу йил хўжаликларнинг талабларига биноан 10 мингтадан кўп қамиш плиталар тайёрлаш мўлжалланган.

(ЎзТАГ).

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ АМАЛДА

БЎРДОҚИБОҚАРЛАР ҒАЙРАТИ

«Комсомолобод» бўрдоқичилик совхози Олот районининг ташландиқ, шўрхок массивида ташкил этилганига қарамай коллективнинг фидокорона меҳнати туфайли йил сайин ривожланмоқда. Кейинги йилларда ер ости сувларини қочирадиган бир неча километр коллекторлар ҳамда дренаж тармоқлари барпо этилди. Аму — Қоракўл каналидан сув оладиган ариқлар бетонлаштирилди. Ирригация иншоотлари қурилди. Ерларнинг мелиоратив ҳолати яхшиланди. Натижада совхозда озуқа экинлари майдони кенгайди. Янги ерларга экилган озуқабоп экинлардан дастлабки йилдаёқ мўл ҳосил етиштирилди.

Совхозда меҳнаткашлар дастурхонига кўплаб семиз гўшт етказиб берила бошланди. Хўжаликнинг азамат бўрдоқибоқарлари ўтган йили давлатга 110 тонна гўшт сотиб, бу борадаги планнигина эмас, ҳатто мажбуриятларини ҳам ошириб адо этишди. Маҳсулот таннархи кўзда тутилганидан анча арзонга тушди. Олинадиган соф фойда салмоғи эса 1,5 баравар ошди.

1984 йилнинг дастлабки икки ойида эришилган ютуқлар ҳам чакки эмас. Давлатга ана шу қисқа муддатда 45 тонна гўшт сотилиб, белгиланган йиллик план муддатидан илгари бажарилди. Гўштга топширилган ҳар бир қорамол 455—460 килограмм тош босди.

Ҳозир совхозда бўрдоқига боқилаётган қорамоллар сони 1500 бошдан ошиб кетди. Бундан ташқари 600 бош чўчқа, 498 бош қўй ва бир неча мингта товуқ ҳам мавжуд. Айни кунларда улар қишловдан соғлом, семиз ва бечиқим олиб чиқилмоқда. Етарли дағал хашак, концентрат мавжуд.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

«Совет Ўзбекистони» конкурсига

Асқад МУХТОР,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси.

ОДДИЙ КУНЛАРИМНИНГ ЁНИҚ ДАМЛАРИ...

БАЙРОҚ

Байроқ ҳилпирайди катта майдонда.
Тепада сузади зангори оқим.
Ҳилпирар, талпинар осмонга,
Гўё лахча ёлқин.

Гўё типирчилар ҳаяжонли юрак.
Эҳтимол, бу — унинг илҳоми, сўзи.
Унга илҳом учун тиниқ осмон керак,
Менга эса — байроқнинг ўзи.

ЛОЛАЛАР

Бухенвальдни кўрганмисиз!
Унда
Яшил ўрмонлар бор, шабнам томади.
Булутлар сузади ҳарир тўлқинда,
Лолақизғалдоқлар ял-ял ёнади.
Лекин машъум жимлик этади таъқиб,
Нишдай, дил қаърига бориб етади.
Ял-ял ёнган лолаларга боқиб,
Юрагинг орқага тортиб кетади...

АЁЛ

Меҳнат сменаси гувлайди ерда.
Фазатрон гирдоби кўкка санчилар.
Ваҳмалар юклаймиз, гарчи, НТРга,
Аёл чеҳрасида дудли томчилар...

Албатта, ҳисларнинг нафис оламин
Яширмас ёғ юқи пахталик.
Пахталик шим кийган Турсунойларнинг
Қадоқ қўлларини, майли, мақтайлик.

Аммо аёл қалби, муҳаббат сеҳри
Тирикликнинг ноёб файзидир.
Меҳнат тенгсиз улуғ. Фақат аёл меҳри
У билан тенглашса арзийди.

Аёлга муносиб ҳар касбу ҳунар,
Аярмидик улардан тўрни.

Лекин мардона руҳ гўзаллиги улар,
Ботирлар қалбида уларнинг ўрни.

Гоҳ базўр кўтарар бурч, унвонларин,
Кўкси ўхшар президиум алвонларига.
Лекин уйда жон деб алмашар барин
«Она» ва «Севгилим» унвонларига.

Бу — очишмас аёлларнинг сирин,
Ахир, гулдан ҳар вақт гул иси келар.
Уларнинг ҳам жиндаккина Ширин,
Жиндак Лайли бўлгиси келар.

Эҳтимол, сизни ҳам қийнар бу хаёл:
Пахта экиш мумкин бузиб гулзорни;
Ҳамма мўъжизалар ўрнин босар аёл,
Ўрнин босадиган мўъжиза борми!

* * *

Энтикамиз қўмсаб тоғни, дарани,
Дарё кечалари, қиру ўр, ўнгир...
Аммо узоқлашиб борган орани
Сезиб ваҳимага тушади кўнгил.

Узоқлаша борар мудҳиш оралиқ,
Димоғда шаҳарнинг иси, тутуни.
Аквариумларда боқамиз балиқ,
Қафасга соламиз қумри, тўтини.

Зангор уфқлар-чи, нилий олислар!
Гарчи, уларни ҳам шаймиз қамашга...
Кўкрак қафасида туғён урган ҳислар
Сиғмайди ҳеч қандай олтин қафасга.

ОДДИЙ КУН

Қариб, одамови бўлиб қолдимми,
Ёки бунга боис менинг ҳунарим:
Кўпроқ иситади қалбимни
Байрамлардан кўра оддий кунларим.
Саҳардан ивирсиш, кечин—гап, сурон...
Эрта қулоғингда яна ўшалар.
Оқибат—ҳорғин руҳ, бўшлиқ ва туман,
Баъзида шунчаки шийшалар...

Оддий кун бўлакча!
Ундан из қолади.
Ёниқ соатлари умримга татир.
У мени оловдай сеҳрлаб олади.
Яшиндай чақнайди жилла бир сатр.

Майли, қувончлари яширин, оғир,
Мен шундай тақдирни ўзим сайладим.
Оддий кунлардандир умрим ҳам ахир,
Ўзим ёнган гулхан — менинг байрамим.

«ҲАЁТ ШУ ЭКАН-ДА...»

Бошга тушса ногоҳ мушкулот,
Бир куйиб совугач, ўйга толамиз:
«Ҳаёт шу экан-да... Мураккаб ҳаёт».
Шундай, тан бергандай, тинчиб қоламиз.

«Ҳаёт шу экан-да...»,
гўё ҳаётни
Биз тириклар эмас, йўқ, аллақандай
Арвоҳлармн,
шохли, қанотли
Маҳлуқлармн бунёд этгандай.

Ахир, ҳаёт бизнинг ўй ва армон,
Онгу иродамиз эмасми?
Ахир, ҳаёт, эй қудратли инсон,
Кору қилмишингнинг ўзи-ку, асли!!

Нега ўз ишимиз дилтанг этганда
Куйиб, совиб, ўйга толамиз!
Нега энди: «Ҳаёт шу экан-да...»
Дея, тан бергандай, тинчиб қоламиз!

* * *

Йўқ, у зарб йўқолмас.
Аввал шарқу-ғарб
Учар у бамисли мажруҳ қарчиғай.
Абадият саҳросига сингган томчидай
Изсиз, сассиз йўқолмас у зарб.

Уни эшитар Ерда одамлар.
Қанотлари синиб гар тушса ногоҳ,
Жилла,
болаликнинг есир, бегуноҳ
Сўқмоқлари бўйлаб қадамлар.

Изсиз, сассиз йўқолмас, йўқ, йўқ,
Бу ишонч — ечими чигалларимнинг.
Меҳрим татиб ўсган жигарларимнинг
Кўксига санчилар бу зарб мисли ўқ.

Космоснинг қоп-қора сукутида, ажаб,
Бундай ҳалқа тўлқинлар сон-минг...
Жилла бир сатримга кўзи тушганларнинг
Кўнгил радорлари уни тутажак.

Балки, қонундир у, ё машъум хато
Дақиқанинг юздан бир бўлагида.
Лекин мен биламан,
дўстлар юрагида
Момақалдироқдай берар акс садо.
Агар тунда бўлса,
тонг сал ушланар—
Уфқлардан жиндак нарида,
Юртимнинг поёнсиз кенгликларида
Буюк жимлик, балки, аста сесканар.

Киприкдан қулаган бир томчи каби
Заиф бўлса ҳамки,
Ёпиқ бўлса ҳамки эшиклар,
Эшитилар,
эшитилар,
эшитилар
Юрагимнинг энг сўнгги зарби...

УМИД

Тикиламиз жимир-жимир юлдузларга
—Ким билади...
Бизмас, балки, улар бизга тикилади.
— Улар билан орамизда ҳимоясиз
Қушлар учар...
Умидвор ўй, оқ армонлар, тушлар учар.
— Балки улар келажакнинг кўзларидир!
— Ҳа, ҳа, сен ҳақ...
Инсон билан келажакнинг ўртасида
Ер муаллақ.

НАВБАТ

Қора совуқ. Тошкент вокзалига
Ис босган поездлар келади.
Шаҳар ўзи буюк мусофир,
Елкасида қопи, челаги...

Кўчаларда илон изи навбат,
Нонга, керосинга, ўтинга...
Кафтларига бинафша рангда
Уч хонали рақам битилган...

Шундай навбатлардан бирида
бир тонг
Лутфихон аяни учратиб қолдим.
Ҳа, ҳа, ўша машҳур Лутфихон ая.
Мен ҳам танимайроқ тикилдим олдин.

Кейин, саломлашиб, хижолатда дедим:
—Нимага турибсиз, Лутфия хола!—
Гримданми, ёш юзида ажин...
— Бўлса, олмоқчиман... бир ўғил бола.

Бир нима кутгандай, кўкка кўз солди,
Кипригига тушган — қор эди...
Уруш йилларининг навбатлари ичра,
Ҳа, шундай навбат ҳам бор эди.

* * *

Қалб соатдай гарчи беором,
Зарбин соат билан ўлчаманг, доктор.
Соат тиқ-тиқ этар, қадимги маром.
Масъулияти ҳам, бурчи ҳам йўқдир.

Замона вазнига тушган бизнинг юрак.
Юракдаги шовқин—давр шовқини.
Даврнинг дардидир ундаги дард, уни
Вақт шиддати билан ўлчамоқ керак.

Вақт ўтяпти: дук-дук, дук-дук, дук-дук...
Айтилмаган сўз бор, битмаган сатр.
Курашдик ва севдик, хаёл сурдик, кутдик,
Поёнига етмоқда аср.

Юрак — вақтнинг ўзи.
«Дук-дук» ҳар кун янги.
Вақт қадамларни санайди. Тинмас.
Сен ҳам шошиласан.
Бир пайт қарабсанки,
Бу қадамлар сеники эмас...

ЯНГИЛИКЛАР

Халқ ансамбли

Гулистон районидаги «Октябрь» колхозининг «Навбаҳор» ансамбли Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган концерт программаси премьерасини кўрсатди. Хўжалик клубида Ватан, партия ҳақидаги қўшиқлар, ҳаваскор шоирларнинг ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларини шарафловчи шеърлари янгради, Совет республикаларининг қардошлик оиласида гуллаб-яшнаётган Ўзбекистонга бағишланган рақслар ижро этилди.

Ҳаваскор-артистлар коллективи 45 кишидан иборат. Улар орасида етти ёшли Зулфия Мавлонова ва пахтачилик бригадасининг тажрибали бошлиғи Жаббор Оғалиев, сут соғувчи Мария Кузина ва тракторчи М. Ҳақназаровлар бор.

Ансамбль тузилганидан буён ўтган беш йил ичида ўз юртдошлари учун юзлаб концертлар қўйиб берди, район ва область конкурсларида бир неча марта лауреатлик унвонини олишга эришди. Ансамблнинг бадиий раҳбари Маткарим Ҳақназаров эса республика қўшиқчилар конкурсининг лауреати унвонига сазовор бўлди. Яқинда яна бир қувончли хушхабар келди — колхоз ҳаваскорлик коллективига халқ ансамбли номи берилди.

«Навбаҳор» ўзининг янги концерт программасини областдаги барча районларда кўрсатишга аҳд қилди.

(ЎзТАГ).

НАВОИЙ

«Оққув» оҳанглари

Барханлар бағрига дўмбиранинг гоҳ сокин, гоҳ шиддаткор садолари сингиб кетади. У бахтдан, меҳр-муҳаббат ва садоқатдан жўшиб оҳанг таратяпти. Куй тинди. Яйлов олқишларга кўмилди.

Конимех районидаги «Партия XXV съезди» совхози «Оққув» ансамблининг ҳар бир чиқишини чорвадорлар ана шундай жўшқин кутиб олишади.

«Оққув» ансамблининг ташкил этилганига уч йилдан ошди. Ижодий коллективда хўжаликнинг турли соҳаларида ишлаётган 18 киши иштирок этади. Ж. Маҳамбетова, Ш. Қаллиев, Г. Жахсимуродовалар ижросидаги қўшиқлар айниқса томошабинларга манзур бўлмоқда. Ансамбль район ва область бадиий-ҳаваскорлик коллективларининг кўрик-конкурсларида ҳам муваффақиятли қатнашиб, совринли ўринларни оляпти.

Ўзбекистон гуллари

Навоий районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг «Ўзбекистон гуллари» ансамбли ўтган йилнинг ёзида илк марта саҳнага чиққан эди. Ўшанда бадиий ҳаваскорларнинг маҳоратига тожикистонлик ўзаро текшириш бригадаси пахтакорлари ҳам яхши баҳо беришганди.

Мана шундан буён саккиз ой ўтди. Бу қисқа вақтда колхоз аснамблининг ижрочилик санъати сайқаллашиб, репертуари янги, мазмунли қўшиқлар билан бойиб борди. Ансамблнинг мухлислари кўпайиб, уларни бошқа район ва шаҳарларда ҳам концерт программалари билан чиқишга таклиф этмоқдалар.

А. ҚОРЖОВОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 11/III да Севги ҳақида афсона, 13/III да Травиата, 14/III да Испан миниатюралари.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/III да Парвона, 13/III да Юлдузли тунлар.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 11/III да Олифта (15.00, 19.30), 12/III да Тошболта ошиқ, 14/III да Мангулик.

●

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
16 МАРТДАН БОШЛАБ
ЯНГИ ПРОГРАММА
СОВЕТ ЦИРКИ УСТАЛАРИ
ИККИ БЎЛИМДАН ИБОРАТ КАТТА ПРОГРАММА

Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари соат 16, 19.30 да, якшанба кунлари соат 12, 15, 18.00 да бошланади.

ОЛДИНДАН БИЛЕТ СОТИШ КАССАСИ ОЧИЛГАН.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

КОРХОНА, ТАШКИЛОТ, ФАБРИКА, ЗАВОД ВА ЎҚУВ МУАССАСАЛАРИГА ХИЗМАТ КЎРСАТИШ УЧУН КАССИРЛАР ЮБОРИЛАДИ.

Касса соат 10 дан 20.00 гача ишлайди.

Справкалар олиш учун телефонлар: 44-35-91 (касса), 44-35-84 (администратор).

●

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА
«А» классининг биринчи лига командалари ўртасида
ХОККЕЙ
11 МАРТДА
«БИНОКОР» (Тошкент) — «ДИНАМО» (Минск)

Ўйин соат 18.30 да бошланади.

Билетлар «Юбилей» Марказий спорт зали кассаларида сотилмоқда.

46-03-12, 46-70-31, 47-07-53, 46-68-77 телефонлари бўйича справкалар олиш мумкин.

●

СССР Алоқа министрлигининг
ТОШКЕНТ АЛОҚА ЭЛЕКТРОТЕХНИКА ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кафедра доцентлари: автоматик электр алоқа (2 ўрин), радио эшиттириш ва телевидение;

кафедра катта ўқитувчилари: марксча-ленинча фалсафа, алоқа корхоналарини планлаштиришни ташкил этиш ва экономика, физика.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700087, Тошкент шаҳри, Е-87, Энгельс кўчаси, 108-уй.

●

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
ЭЛЕКТРОНИКА ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Лаборатория катта илмий ходими: электрон ва ион ишлов бериш;

лаборатория кичик илмий ходимлари: иккиламчи жараёнлар, плёнкаларнинг ион-молекуляр технологияси.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар институт директори номига қуйидаги адрес бўйича юборилсин: 700143, Тошкент шаҳри, Академиклар шаҳарчаси.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

ГЎЗАЛЛИК ШАЙДОЛАРИ

Фабрика қизлари тўқиган гиламда буюк доҳийнинг нурли сиймоси, меҳр тўла нигоҳи акс этганлиги бежиз эмас. Хиванинг чевар қизлари ижоди — чиройли гиламларда барҳаёт Ильичнинг образи ўзининг ёрқин, мукаммал ифодасини топган.

Бу шунчаки сурат эмас, мангу тирик инсон тасвири, нодир санъат асари, доҳийга чексиз меҳр-муҳаббат нишонаси.

Корхонада уч юздан ортиқ хотин-қиз меҳнат қилмоқда. Уларнинг моҳир қўллари билан тўқилган пишиқ, бежирим гиламлар, чиройли палослар барчага манзур бўляпти. Бултур 6 минг квадрат метр ўрнига 7200 квадрат метр совғабоп гилам тўқилиб, йиллик план ўн ойдаёқ бажарилди. Планда кўзда тутилган 50 минг сўм ўрнига 150 минг сўм фойда олинди.

Ўн биринчи беш йилликда икки беш йилликни бажариш ташаббусига қўшилган 17 тўқувчи ҳозир ўн биринчи беш йиллик тўртинчи йилининг иккинчи ярми ҳисобига меҳнат қилмоқда. Фабрика бошланғич партия ташкилоти секретари, Ўзбекистон Компартияси XIX ва XX съездлари делегати Дармонжон Рўзиматова беш йиллик пландаги 742 квадрат метр ўрнига 1000 квадрат метр, Ниёзжон Тоҳирова 1145 квадрат метр аъло сифатли палос тўқиб, икки ойдан буён 1988 йил ҳисобига ишлаётирлар. Гиламчилардан Амина Раҳимова ва Аноржон Матёқубовалар 220 квадрат метр ўрнига 240 квадрат метр гилам тўқиб, беш йиллик маррасидан ўздилар. Бундай пешқадамлар оз эмас.

Гиламчилик маҳорати, кунт ва бардош талаб қиладиган нозик, мураккаб касб, халқ амалий санъатининг нафис турларидан бири. Кейинги даврда Хивада замонавий автомат ускуналар билан жиҳозланган гилам комбинати қурилиб ишга туширилган бўлса ҳам, қўл меҳнатига асосланган дастгоҳлар сақлаб қолинганлиги ва илгариги фабрика тўла қувватда ишлаётганлиги мақбул иш бўлди. Қўл ҳунари сеҳрини эгаллаш, халқ санъати дурдоналарини яратиш иштиёқи ёшларни фабрика қучоғига оҳанрабодек тортмоқда. Кекса гиламчи, Меҳнат Қизил Байроқ орденли Азиза Тоҳирова ёнига унинг икки қизи Момажон ва Зулфия келиб қўшилди. У ўз фарзандларига мураббийлик қилиб, севимли касбини ўргатмоқда. Гиламчиларга улуғ Ленин сиймосини, ал-Хоразмий, Алишер Навоий суратларини нақш этган Уллибиби Ёқубова, Равияжон Раҳимова каби чеварлар шогирдлар камолоти тўғрисида сидқидилдан ғамхўрлик қилишяпти.

Партиямиз халқ истеъмол молларини кўпайтириш, маҳсулот сифатини яхшилаш вазифасини олдинга сурган ҳозирги кунда Хивадаги Н. К. Крупская номли фабрика гиламчилари ҳам ғайрат ва ташаббускорликни оширмоқдалар, резервларни ишга солмоқдалар. Қўшкўпир райони марказида фабрика филиали очилиб, унда 60 хотин-қиз меҳнат қилаётир. Хивалик кўп болали оналарга уйларида ишлаш учун шароит яратиб берилди.

Гилам тўқиш цехидамиз. Бу ерга ташриф буюрган киши ўзини чаманзор ичра сайр қилаётгандек ҳис этади. Гиламларга нақш этилган анвойи, гуллар минг рангда жилоланади, чўғдек ёнади. Хива қизларининг олтин қўллари, кўз нури ва қалб қўри билан тўқилган гулдор гиламлар халқимизга муносиб армуғондир.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СПОРТ

ФУТБОЛ:

БИРИНЧИЛИККА ДАЪВОГАРЛАР

Тошкент ва пойтахт области стадионларида ўсмирлар ўртасида ўтказилаётган халқаро турнир ғолиблари бугун аниқланади. Икки группага бўлинган ўн команда ўртасида СССР ва Ўзбекистон терма командалари учрашувларини муваффақиятли ўтказмоқдалар. Совет футболчилари тўрт учрашувда ғалаба қозониб, саккиз очко жамғаришган бўлса, республикамиз ўсмирлари шунча ўйиндан бирини дуранг қилиб, еттита очко тўплашди. Бугун 1—2-ўринлар учун СССР ва Ўзбекистон терма командалари, 3—4-ўринлар учун эса Румыния — ЧССР коллективлари ўзаро курашадилар.

БАҲСЛАР ВА ҒОЛИБЛАР

● ДОСААФ. Бухоро областининг намунали спорт мактаби базасида радио сигналларини узатиш ва қабул қилиш бўйича республика чемпионати ўтказилди. Бунда андижонлик спорт мастери Р. Хайрутдинов республика рекордини ўрнатди. Команда ҳисобида тошкентлик спортчилар ғалаба қозонишди.

Р. ПЎЛАТОВ.

● БАСКЕТБОЛ. Қўқонда ўсмирлар ўртасида ўтказилган республика биринчилигида Тошкент, Зарафшон ва Ангрен шаҳар командалари фахрли ўринларни эгаллашди.

Р. ЮСУПОВ.

● ШАШКА. Сирдарё районидаги «Малик» совхози спорт залида рус шашкаси бўйича область биринчилиги мусобақалари ўтказилди. Умумкоманда ҳисобида Сирдарё район шашкачилари биринчиликни қўлга киритишди.

В. НОРБОЕВ.

Санъат оламида

▲ Навоий номли ўзбек Давлат академик Катта театрида янги анъана пайдо бўлди: саҳна усталари шанба кунлари ўз мухлислари билан учрашмоқдалар. Бундай учрашувлар санъаткорларнинг ижодий ҳисоботига айланмоқда. Суратда: Ўзбекистон халқ артисти Гули Ҳамроева билан учрашув пайти.

А. РИСҚИЕВ фотоси. (ЎзТАГ).

ОЛИМЛАР ЛАБОРАТОРИЯСИДА

КОЛЛЕКЦИЯДА ЎСИМЛИКЛАР

Н. И. Вавилов номидаги Бутуниттифоқ ўсимликшунослик илмий-тадқиқот институтининг Урта Осиё филиали селекция ишларини олиб боришда ишлатиладиган янги илк материал билан бойиди. Коллекцияга мева, сабзавот, полиз, техника экинлари ва картошканинг 600 тадан кўп намуналари қўшилди. Улар асосан халқ селекцияси навлари ва ёввойи навлардан иборат. Бу намуналарни Урта Осиёнинг адир ерлари ва тоғли районларида ўсимликлар дунёсини ўрганишга доир кўп ишлар қилган махсус экспедиция аъзолари топширдилар.

Ҳозир институт олимлари шу ўсимликларнинг физиологик тузилишини ўрганишга киришди. Энг серҳосил намуналар тадқиқот ишлари олиб бориш учун негиз бўлиб қолади.

САМАРАЛИ ФИЛЬТР

«Узгипроводхоз» институтининг ходимлари вертикал дренаж қудуқларининг лой босиб қолишига қарши самарали кураш усулини ишлаб чиқдилар. Янги конструкциядаги фильтр ясалди. У кўп қаватли металл тўрлар секциясидан иборат бўлиб, механик зарраларни ушлаб қолади. Синовлар бу янгилик қудуқларни лой босиш суръатини 1,8—2,2 баравар камайтиришини кўрсатди. Фильтрдан ўтган зарралар эса насос агрегат парракларининг ейилишига ҳеч бир таъсир кўрсатмайди. Натижада икки ремонт ўртасидаги муддат икки баравар ошади.

(ЎзТАГ).

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

11 МАРТ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар. 10.40 — Солдат Иван Бровкин. Бадиий фильм, 12.10—15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Ҳужжатли фильм. 15.25 — Ерда, самода ва денгизда. 15.55 — Олимлар — Подмосковьенинг агросаноат комплексига. 16.25 — Мактаб ўқувчиларининг биология фанлари доктори О. В. Кожова билан учрашуви. 17.05 — М. Шолохов қаҳрамонлари — театр саҳнасида. 17.45 — Фан ва турмуш. 18.15 — Шахмат мактаби. 18.45 — Футбол шарҳи. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Коллектив нимага қодир. 20.00 — Фильм-концерт. 20.25 — Сиртмоқ. Бадиий фильм, 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Фильм-концерт. 22.45 — Дунё воқеалари. 23.00 — Орёл шаҳри баянчилар триоси чалади.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.35 — Учувчи Нургалиевнинг ердаги юмушлари. 12.05 — Оила ва мактаб. 14.10 — Илмий-оммабоп фильм. 14.25 — Клод Дебюсси. 15.10 — Азизим Саша. А. Одоевскийга бағишланади. 16.05 — Фильм-концерт. 16.50—18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Марина. Бадиий фильм. 20.10 — Илмий-оммабоп фильм. 20.45 — Халқ куйлари. 21.00 — Кўклам қалдирғочлари. Сувга сакраш бўйича халқаро мусобақалар. 21.30 — Время. 22.05— Футбол. Торпедо (Москва) — Черноморец. 23.45 — Кўклам қалдирғочлари. Сувга сакраш бўйича халқаро мусобақалар.

ТОШКЕНТ-I. 11.00 — Ахборот. 11.20 — Муз исканжасида. 12.00 — Ҳамзахонлик. 13.00 — Инсон ва табиат. 13.30 — Янгиликлар. 15.00 — Футбол бўйича ўсмирлар ўртасида XIV халқаро Тошкент турнири. Финал. 16.30 — Кинопрограмма. 18.00 — Янгиликлар. 18.10 — КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1983 й.) Пленуми қарорлари — ҳаётга. 18.35 — Ер бойлигимиз. 18.50 — Оламга саёҳат. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ижодий учрашувлар. 20.30 — Ахборот. 20.50— Қизлар гулдастаси. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳам меҳнат, ҳам илҳом. 23.30 — Янгиликлар. 18.00—21.30 — Қирғизистон телевидениесининг программаси.

12 МАРТ, ДУШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Мультфильмлар. 10.10 Сиртмоқ. Бадиий фильм. 1-серия. 11.15 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 12.15 ва 15.00 —Янгиликлар. 15.20 — Беш йиллик — ҳар биримизнинг ишимиз. 15.55 —Телефильм. 16.50 —Тарих саҳифалари. 17.20 — Онамларнинг мактаби. 17.50 — Болалар учун кўрсатув. 18.45 — Ҳунар-техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Концерт. 19.50 — Ишлар ва одамлар. 20.25 — Сиртмоқ. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли экран. 23.05 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.55 — Илмий-оммабоп фильм. 10.15 — Рус тили. 11.05 ва 11.35 — А. С. Пушкин эртаклари. 12.00 — Фан ва турмуш. 12.30 — Илмий-оммабоп фильм. 14.30 — И. С. Бах. 15.15 — Илмий-оммабоп фильм. 15.25 — Л. Н. Толстой. Тирик мурда. 16.10 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Халқ куйлари. 19.00 — Сиз яратган боғ. 19.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 20.45 — Халқаро панорама. 21.30 — Время. 22.05 — Фақат мюзик-холлда. Бадиий фильм. 23.15 — Футбол Спартак — Арарат.

ТОШКЕНТ-I. 17.55 — Мультфильм. 18.00 — Янгиликлар. 18.10 — Ўсмирлар учун. Орзу. 18.40 — Телефильм. 19.00 — Совет Армияси жангчилари учун. 19.30 — Ахборот. 19.45— Адабий театр. 20.30 — Ахборот программасининг махсус сони. 21.30 — Время. 22.05 — Республика партия-хўжалик активи ҳамда ишлаб чиқариш илғорлари йиғилиши қатнашчилари учун концерт.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.15 — МОСКВА-II. 18.00 — Янгиликлар. 18.10 — Қизиқувчилар экрани. 18.40 — Улкан романист. 19.15 — Врач маслаҳати. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Янги марралар сари. 20.15 — Телефильм. 20.30 — Ахборот программасининг махсус сони. 21.30 — МОСКВА-II.

РАДИО

11 МАРТ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.15 — Халқ талантларининг концерти. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Беш йиллик илғорлари ҳақида ҳикоялар. 16.00 — Футбол бўйича ўсмирлар ўртасида XIV халқаро Тошкент турнири. 16.30 — Ёш композиторларнинг қўшиқлари. 17.00 — Ойдин. Садағанг бўлай, командир. Ҳикоя асосида радиоинсценировка. 18.15 — Халқаро аҳвол кундалиги. 18.30 — Дўстларимиз эстрадаси. 19.25 — Ёшлик. 21.00 — Улар биринчилардан эдилар. 21.10 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Область театрлари артистлари ижро этади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

Р. 09135. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 62. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12